

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2011 m. kovo 8 d.

dėl valstybės pagalbos priemonės C 24/09 (ex N 446/08) – Valstybės pagalba daug energijos naudojančioms verslo įmonėms pagal Austrijos ekologiškos elektros energijos įstatymą

(pranešta dokumentu Nr. C(2011) 1363)

(Tekstas autentiškas tik vokiečių kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2011/528/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2008 m. birželio 27 d. Austrija pateikė išankstinį pranešimą, kad planuoja keisti Ekologiškos elektros energijos įstatymą (toliau - Įstatymas); 2006 m. Komisija nustatė, kad tuometinė Įstatymo redakcija yra suderinama su vidaus rinka ⁽²⁾. 2008 m. rugsėjo 4 d. Austrija pranešė apie naują Įstatymo redakciją; šis sprendimas priimamas dėl tos redakcijos.
- (2) 2008 m. spalio 28 d. raštu Komisija paprašė pateikti papildomą informaciją. Po vėliau išsiųsto priminimo 2008 m. gruodžio 22 d. raštu Austrija pateikė papildomą informaciją. Po 2009 m. vasario 11 d. susitikimo su Austrijos atstovais 2009 m. vasario 19 d. raštu Komisija paprašė pateikti išsamesnę informaciją. 2009 m. kovo 17 d. raštu Austrija pateikė šią informaciją. 2009 m. gegužės 8 d. raštu Komisija paprašė pateikti išsamesnę informaciją, 2009 m. birželio 9 ir 19 d. raštais Austrija pateikė šią informaciją.
- (3) 2008 m. liepos 9 d. Komisija gavo Austrijos darbuotojų rūmų (vok. *Bundesarbeitskammer*) skundą dėl Įstatyme numatytos priemonės, kuria gali naudotis daug energijos naudojančios verslo įmonės.

- (4) 2009 m. liepos 22 d. Komisija priėmė dvejopą sprendimą: ji patvirtino priemones, kuriomis palaikomi ekologiškos elektros energijos gamintojai ir kurios, Komisijos manymu, atitinka Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gaires (toliau - Pagalbos aplinkos apsaugai gairės, Gairės) ⁽³⁾, ir nusprendė pradėti oficialų daug energijos naudojančioms verslo įmonėms ⁽⁴⁾ skirtą išimties mechanizmo tyrimą.
- (5) 2009 m. liepos 23 d. raštu Komisija informavo Austriją apie šį sprendimą ir paprašė, kad Austrija pateiktų visą priemonei įvertinti reikalingą informaciją.
- (6) Komisija paskelbė savo sprendimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁵⁾ ir pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas.
- (7) 2009 m. rugpjūčio 19 d. raštu Austrija paprašė pratęsti terminą atsakymui pateikti, 2009 m. rugsėjo 9 d. raštu Komisija prašymą patenkino. Austrija galutines pastabas pateikė 2009 m. spalio 8 d.
- (8) 2009 m. spalio 7 d. raštu Austrijos darbuotojų rūmai pateikė pastabas dėl priemonės, kuria gali naudotis daug energijos naudojančios verslo įmonės. Komisija paprašė Austriją atsakyti į šias pastabas. 2009 m. gruodžio 23 d. Austrija pateikė pastabas, 2010 m. balandžio 23 d. pateikė išsamesnę informaciją.
- (9) 2010 m. birželio 21 d. ir liepos 19 d. raštais Komisija paprašė Austriją pateikti papildomą informaciją, ši informacija pateikta 2010 m. rugsėjo 13 d. Austrijos prašymu 2010 m. liepos 9 d. įvyko Komisijos ir Austrijos atstovų susitikimas.
- (10) 2010 m. lapkričio 24 d. rašte Austrija pabrėžė, koks svarbus šaliai Ekologiškos elektros energijos įstatymas, ir paprašė, kad sprendimas šioje byloje būtų priimtas iki 2010 m. gruodžio mėn. pradžios. Komisija atsakė 2010 m. gruodžio 7 d. raštu. 2010 m. gruodžio 9 d. įvyko dar vienas susitikimas su Austrijos atstovais.

⁽¹⁾ OL C 217, 2009 9 11, p. 12.⁽²⁾ 2006 m. liepos 4 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos priemonių Nr. NN 162a/2003 ir N 317a/2006 Elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių rėmimas pagal Įstatymą dėl ekologiškos elektros (tiekimui tarifai) (OL C 221, 2006 9 14, p. 8).⁽³⁾ OL C 82, 2008 4 1, p. 1.⁽⁴⁾ Valstybės pagalbos priemonė Nr. C 24/2009 (ex N 446/2008), C (2009) 3538 galutinis (OL C 217, 2009 9 11, p. 12).⁽⁵⁾ Žr. 1 išnašą.

- (11) 2010 m. gruodžio 30 d. raštu Austrija atsiėmė argumentus, kuriuos per tyrimo procedūrą buvo pateikusi priemonėi palaikyti, ir paprašė Komisiją patvirtinti daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirtą išimties mechanizmą. Komisija į šį raštą atsakė 2011 m. sausio 25 d.

2. IŠSAMUS PRIEMONĖS APIBŪDINIMAS

- (12) 2009 m. liepos 22 d. sprendime pradėti procedūrą Komisija patvirtino iš dalies pakeistą Įstatymą, išskyrus 22c skyrių, kuriame nustatytas daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirtas išimties mechanizmas. Todėl toliau bus nagrinėjamas tik tas mechanizmas.

2.1. Daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirtas išimties mechanizmas

- (13) Įstatymo 3 skyriuje nurodyta, kad Austrija vienai arba kelioms įmonėms suteikia koncesiją vykdyti atsiskaitymo už ekologišką elektros energiją centro (vok. *Ökostromabwicklungstelle*, toliau - atsiskaitymo centras) funkcijas. Visų pirma, koncesioninkai perka ekologišką elektros energiją iš gamintojų už fiksuotą kainą ir parduoda tą elektros energiją elektros energijos tiekėjams už fiksuotą kainą. Elektros energijos tiekėjai privalo nupirkti tam tikrą procentinę bendro jų tiekiamos energijos kiekio dalį iš atsiskaitymų centro: reikalaujama procentinė dalis atitinka ekologiškos elektros energijos dalies bendroje elektros energijos šaltinių sistemoje vidurkį.
- (14) Šiuo metu Austrija koncesijos teisę visos šalies mastu yra suteikusi vienam atsiskaitymų centrui „Abwicklungsstelle für Ökostrom AG“ (toliau - OeMAG). OeMAG yra paprasta akcinė bendrovė, kurią reglamentuoja privačioji, o ne viešoji teisė ir kurios auditus atlieka atestuotasis apskaitininkas. Jos priežiūrą atlieka Austrijos federalinė ekonomikos reikalų ir darbo ministerija bei „E - Control GmbH“, Austrijos energijos rinkos priežiūros institucija. Svarbiausi priemonės, kuria gali naudotis daug energijos naudojančios verslo įmonės, įgyvendinimo aspektai (kaip antai elektros energijos paskirstymo elektros energijos pardavėjams tvarka, pardavėjų mokėtina kaina arba galutinių vartotojų mokėtinos įmokos) valdžios institucijų yra iš anksto apibrėžti Įstatyme arba vykdomajame rašte. Visi ginčai tarp atitinkamų įmonių sprendžiami bendruose teismuose, o ne administracinės teisenos tvarka.
- (15) OeMAG yra akcinė bendrovė, kurios savininkai yra perdavimo sistemos operatoriai, bankai ir pramonės įmonės: 24,4 % jos akcijų priklauso „Verbund - APG“, dar po 12,6 % priklauso „VKW Netz AG“, „TIWAG Netz AG“, „CISMO GmbH“, „Oesterreichische Kontrollbank AG“, „Investkredit Bank AG“ ir „Smart Technologies“. „Verbund - APG“ yra „Verbund - APG“ (vok. *Österreichische Elektrizitätswirtschafts-Aktiengesellschaft, Verbundgesellschaft*) visiškai priklausanti patronuojamoji bendrovė; 51 % „Verbund AG“ akcijų valdo Austrijos Respublika. Bendrovę „VKW Netz AG“ valdo bendrovė „Illwerke AG“, 95,5 % jos akcijų priklauso Forarlbergo provincijai. Bendrovė „TIWAG-Netz AG“ priklauso bendrovei „TIWAG AG“, kuri pati priklauso Tirolio provincijai.

Bendrovė „CISMO GmbH“ priklauso bankui „Oesterreichische Kontrollbank AG“ ir perdavimo sistemos operatoriams bei elektros ir dujų įmonėms. Bankas „Oesterreichische Kontrollbank AG“ priklauso Austrijos bankams. Bankas „Investkredit Bank AG“ priklauso *Volksbanken*. Bendrovė „Smart Technologies“ priklauso bendrovei „Siemens“. Taigi pagal viešąją teisę veikiantys akcininkai valdo 49,6 %, o pagal privačiąją teisę veikiantys akcininkai - 50,4 % OeMAG akcijų. Komisija neturi duomenų, iš kurių būtų matyti, kad pagal viešąją teisę veikiantys akcininkai galėtų kontroliuoti arba bent bendrai kontroliuoti OeMAG.

- (16) Įstatymo 22c skyriaus 1 dalyje nustatytas mechanizmas, pagal kurį daug energijos naudojančios verslo įmonės gali prašyti savo elektros energijos tiekėjo netiekti joms ekologiškos elektros energijos. Kad jų prašymas būtų patenkintas, daug energijos naudojančios verslo įmonės turi įrodyti, kad jos atitinka šias dvi sąlygas:

a) jos turi turėti teisę susigrąžinti mokesčius pagal Energijos mokesčių grąžinimo įstatymą (vok. *Energieabgabevergütungsgesetz*); ir

b) jų išlaidos ekologiškai elektros energijai turi sudaryti ne mažiau kaip 0,5 % grynosios gamybos vertės.

Išimtis suteikiama pateikus prašymą energijos rinkos priežiūros institucijai „E - Control“.

- (17) Jeigu išimtis suteikiama, elektros energijos tiekėjams teisiškai draudžiama iš šių didelių elektros energijos vartotojų reikalauti apmokėti papildomas ekologiškos elektros energijos išlaidas.
- (18) Įstatymo 22c skyriaus 5 dalyje nurodyta, kad elektros energijos skirstytojų ir didelių elektros energijos vartotojų sutartyse turi būti numatyta, kad skirstytojas negali tiekti ekologiškos elektros energijos vartotojui ir negali jam perkelti papildomų ekologiškos elektros energijos išlaidų. Visos priešingos sutarčių nuostatos yra niekinės ⁽⁶⁾.
- (19.) Jeigu daug energijos naudojanči verslo įmonė atleidžiama nuo pirkimo prievolės, ji turi sumokėti 0,5 % praėjusių kalendorinių metų grynosios gamybos vertės dydžio kompensuojamąjį mokesť OeMAG (Įstatymo 22c skyriaus 2 dalis).

⁽⁶⁾ Įstatymo 22c skyriaus 5 dalis: „Verträge zwischen Stromhändlern und Endverbrauchern haben für den Fall des Vorliegens eines Bescheids nach Abs. 1 zwingend vorzusehen, dass diesen Endverbrauchern ab dem Zeitpunkt der Entlastung der Quote der Stromhändler (§ 15 Abs. 1 Z 3 und Abs. 1a) kein Ökostrom, der den Stromhändlern von der Ökostromabwicklungsstelle zugewiesen wird (§ 19 Abs. 1), geliefert wird und keine Überwälzung von Ökostromaufwendungen erfolgt. Entgegenstehende Vertragsbestimmungen sind nichtig.“

2.2. Sprendimo pradėti procedūrą santrauka

- (20) Pranešime Austrija tvirtino, kad išimties mechanizmas turėtų būti vertinamas atskirai nuo bendros pagalbos ekologiškiems gamintojams schemas, nes jis taikomas tik „privatiems verslo santykiams“ tarp daug energijos naudojančių įmonių ir skirstytojų. Austrija tvirtino, kad ši išimtis nėra valstybės pagalba, o jei ir būtų, bet kuriuo atveju būtų suderinama su vidaus rinka pagal analogiją su Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriumi.
- (21) Dėl valstybės pagalbos buvimo Komisija savo sprendime pradėti procedūrą padarė išvadą, kad finansavimo mechanizmo išimties negalima vertinti atskirai nuo paties finansavimo mechanizmo. Komisija manė, kad išimtis arba išlyga visada būna neatskiriama susijusi su atitinkama taisykle, taigi išimtis sudaro neatskiriama bendros schemas dalį ir turi būti atitinkamai vertinama pagal valstybės pagalbos teisę. Be to, pagal teisės aktus skirstytojams, tarp kurių klientų yra didelė dalis tokių, kuriems taikoma išimtis, buvo leidžiama kreiptis dėl tiekimo tarifo išimties, taigi schema galėjo sukelti tiesioginius OeMAG nuostolius, o tai patvirtina išvadą, kad valstybės pagalba buvo teikiama ⁽⁷⁾.
- (22) Komisija išreiškė abejonę dėl to, ar išimties mechanizmas yra suderinamas su valstybės pagalbos taisyklėmis. Dėl šių priežasčių Komisija nusprendė pradėti oficialų šio mechanizmo tyrimą.
- (23) Kol Komisija nepriėmė galutinio sprendimo, Austrija leido naudotis numatyta išimties mechanizmo lengvata ⁽⁸⁾ pagal laikinąją tvarką, pagal kurią nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d. leidžiama teikti pagalbą iki 500 000 EUR ⁽⁹⁾. Komisija šią tvarką patvirtino kaip dalį valstybės pagalbos priemonės Nr. N 47a/09 *Limited amounts of compatible aid under the Temporary Framework (Österreichregelung Kleinbeihilfen)* ⁽¹⁰⁾. Ši schema gali būti taikoma visų sektorių įmonėms, kurios 2008 m. liepos 1 d. neturėjo sunkumų, išskyrus žuvininkystės ir pirminės žemės ūkio produktų gamybos įmones. Šia priemone pasinaudojo daugiau kaip 2 000 įmonių.

⁽⁷⁾ Įstatymo 15 skyriaus 1a dalis: „Weisen Stromhändler der Ökostromabwicklungsstelle nach, dass sie Endverbraucher beliefern, die einen Bescheid nach § 22c Abs. 1 erwirkt haben, so ist dieser Umstand von der Ökostromabwicklungsstelle bei der Festlegung der Quoten für die Stromhändler (§ 15 Abs. 1 Z 3) ohne Verzögerung zu berücksichtigen. Hinsichtlich dieser Strommengen, für die keine Zuweisung erfolgen darf, erhöht sich die Quote aller Stromhändler für die übrigen Stromlieferungen. Sofern eine Quotenanpassung aufgrund der geltenden Marktregeln nicht unmittelbar durchgeführt werden kann, ist die Ökostromabwicklungsstelle ermächtigt, den als Folge des Entfalls von Zuweisungsmöglichkeiten anfallenden Energieüberschuss im Sinn des § 15 Abs. 4 bestmöglich zu verwerten.“

⁽⁸⁾ 2010 m. rugsėjo 9 d. Austrijos pateikta informacija, atsakant į 2010 m. liepos 19 d. Komisijos prašymą pateikti informaciją.

⁽⁹⁾ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 (OL L 379, 2006 12 28, p. 5).

⁽¹⁰⁾ OL C 106, 2009 5 8, p. 8.

3. AUSTRIJOS PATEIKTOS PASTABOS

- (24) Kaip ir per išankstinio pranešimo ir pranešimo etapus, Austrija ir toliau laikosi nuomonės, kad daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirta priemonė nėra valstybės pagalba, nes jai nenaudojami valstybės ištekliai ir ji nėra atrankioji.
- (25) Bet net jei išimties mechanizmas būtų valstybės pagalba, Austrija mano, kad ji bet koku atveju būtų suderinama su vidaus rinka pagal analogiją su Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriumi, 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/2008, skelbiantio tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) ⁽¹¹⁾, 25 straipsniu ir 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičiančia Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą ⁽¹²⁾ (Energinis mokesčių direktyva).

3.1. Valstybės ištekliai ir priskyrimas

- (26) Dėl valstybės išteklių Austrija mano, kad Įstatymas yra analogiškas Vokietijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių įstatymui (vok. *Erneuerbare-Energien-Gesetz*), pagal kurį, Austrijos supratimu, valstybės pagalbos ištekliai nėra naudojami. Austrija šiuo atžvilgiu remiasi Teisingumo Teismo sprendimu byloje *PreussenElektra* ⁽¹³⁾.
- (27) Austrijos nuomone, Austrijos ekologiškos elektros energijos įstatyme ir Vokietijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių įstatyme numatytiems išimčių mechanizmomis būdingos bendros savybės:
- abiejose sistemose papildomas išlaidas dėl garantuoto tiekimo tarifo prisiima elektros energijos tiekėjai, kurie turi nupirkti tam tikrą atsinaujinančiųjų energijos išteklių kiekį už fiksuotą kainą;
 - abiejose sistemose elektros energijos tiekėjai gali nepirkti atsinaujinančiųjų elektros energijos išteklių niems savo klientams, kurie atleisti nuo prievolės imti tokius atsinaujinančiuosius elektros energijos ištekliai;

⁽¹¹⁾ OL L 214, 2008 8 9, p. 3.

⁽¹²⁾ OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

⁽¹³⁾ Byla C-379/98 (2001), Rink. p. I-2099.

- c) abiejose sistemose prievolė pirkti atsinaujinančiuosius elektros energijos išteklius iš gamintojų nustatyta tiems rinkos dalyviams, kurie veikia ne viešųjų paslaugų srityje; šie rinkos dalyviai pagal įstatymą turi teisę perduoti papildomas išlaidas elektros energijos tiekėjams, o pirkimo prievolės ir kainos yra nustatytos įstatyme;
- d) abiejose sistemose priežiūros institucija tikrina, ar įmonė, kuri turi prievolę pirkti atsinaujinančiuosius elektros energijos išteklius iš gamintojų, negauna pernelyg didelės kompensacijos.
- (28) Sprendimo pradėti procedūrą 42-48 dalyse Komisija išsamiai paaiškino, kodėl ir kuo vertinama priemonė yra panaši į Teisingumo Teismo byloje *Essent* ⁽¹⁴⁾ svarstytą priemonę. Austrija ginčija šias išvadas, remdamasi toliau nurodytais pagrindais.
- a) OeMAG nėra valstybės paskirta institucija mokesčiui rinkti. Austrijos nuomone, Vokietijos elektros energijos sistemos operatoriai atlieka tokias pat funkcijas kaip OeMAG Austrijoje.
- b) OeMAG yra privati įmone, o ne pagal viešąją teisę veikianti institucija kaip sprendimuose bylose *Air France* ⁽¹⁵⁾ ir *Salvat Père* ⁽¹⁶⁾ nurodytos korporacijos. Valstybė neturi galios paskirti OeMAG valdybos arba stebėtojų tarybos narius ir jokios sprendimų priežiūros galios arba veto teisės. Valstybė neturi teisės perimti OeMAG funkcijas.
- c) Visi ginčai, kuriuose dalyvauja OeMAG, sprendžiami įprastuose teismuose.
- d) Vienintelė viešoji OeMAG kontrolė yra Austrijos audito rūmų atliekamas *ex post* auditas.
- e) Iš valstybės biudžeto nedengiami jokie OeMAG nuostoliai. Viešųjų institucijų vaidmuo apsiriboja tik tuo, kad jos nustato atsinaujinančiųjų elektros energijos išteklių pirkimo ir pardavimo kainas. Todėl valstybės biudžetui netenka jokia našta, kuri būtų panaši į svarstytąją bylose *Sloman Neptun* ⁽¹⁷⁾ ir *Pearle* ⁽¹⁸⁾.
- f) „E - Control“ negali savo nuožiūra spręsti, ar suteikti išimtį pagal įstatymo 22c skyrių.

- g) Bendra pinigų suma, kurią elektros energijos tiekėjai sumoka OeMAG, nepriklauso nuo išimties mechanizmo. Keičiasi tik bendro kiekio paskirstymas tarp įvairių galutinių elektros energijos vartotojų kategorijų.

3.2. Atrankumas

- (29) Austrija tvirtina, kad daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirta išimtis nėra valstybės pagalba, nes ji nėra atrankioji.
- (30) Daug energijos naudojančioms verslo įmonėms išimties tvarka tik iš dalies leidžiama nefinansuoti paramos ekologiškos elektros energijos gamintojams. Jos turi sumokėti 0,5 % grynosios gamybos vertės dydžio kompensuojamąjį mokestį OeMAG, taigi ir toliau prisideda prie paramos ekologiškos elektros energijos gamybai finansavimo.
- (31) Remdamasi sprendimu byloje *Adria - Wien Pipeline* ⁽¹⁹⁾ Austrija tvirtina, kad priemonė nėra nei *de jure* taikoma tik tam tikriems ūkio sektoriams, nei *de facto* atrankioji. Bet net jei esama *prima facie* atrankumo, bet kuriuo atveju jis yra pateisinamas sistemos logika.
- (32) *De jure atrankumas*. Ekologiškos elektros energijos įstatyme nėra nustatyta, kad priemonė taikoma tik tam tikriems ūkio sektoriams arba tik tam tikro dydžio įmonėms, jame nėra nustatytų jokių kitų atrankumo kriterijų. Šiam argumentui patvirtinti Austrija teigia, kad jokių teismų praktikos atveju nėra užsiminta, kad valstybės pagalbos atrankumo kriterijus yra patenkintas tik tuo, kad yra nustatyta riba atsižvelgiant į grynąją gamybos vertę. Be to, Austrija nurodo, kad priemonė nėra taikoma tik tam tikriems ūkio sektoriams, tik tam tikro dydžio įmonėms arba pagal tam tikrus kitus atrankumo kriterijus: pagal šiuo metu galiojančius laikinuosius susitarimus priemonė taikoma 19 skirtingų sektorių maždaug 2 300 įmonių. Taigi priemonė nėra *de jure* atrankioji.
- (33) *De facto atrankumas*. Austrija nurodo, kad didelis sektorių ir įmonių, kurias paveikia išimties mechanizmas, skaičius ir tai, kad priemonė nėra taikoma tik tam tikriems ūkio sektoriams, tik tam tikro dydžio įmonėms arba pagal tam tikrus kitus atrankumo kriterijus, rodo, kad priemonė *de facto* yra bendroji. Austrija teigia, kad tokia pozicija patvirtinta ir byloje *Adria-Wien Pipeline*. Byloje *Adria - Wien Pipeline* Teisingumo Teismas turėjo apsvarstyti dalies energijos mokesčio grąžinimą įmonėms, kai mokestis viršijo 0,35 % jų grynosios gamybos vertės. Teismas nusprendė, kad „nacionalinės priemonės, kuriose numatyta grąžinti energijos mokesčius už dujas ir elektrą, nėra valstybės pagalba pagal EB sutarties 92 straipsnį [dabar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnį] [...] jei jos taikomos visoms valstybės teritorijoje veikiančioms įmonėms, nepaisant jų veiklos srities“ ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ Byla C-206/06 (2008), Rink. p. I-5497.

⁽¹⁵⁾ Byla T-358/94 (1996), Rink. p. I-2109.

⁽¹⁶⁾ Byla T-136/2005 (2007), Rink. p. II-4063.

⁽¹⁷⁾ Sujungtos bylos C-72/91 ir C-73/91 (1993), Rink. p. I-887.

⁽¹⁸⁾ Byla C-345/02 (2004), Rink. p. I-7139.

⁽¹⁹⁾ Byla C-143/99 (2001), Rink. p. I-8365.

⁽²⁰⁾ *Adria-Wien Pipeline*, 16 punktas.

(34) *Pagrindimas sistemos logika.* Dėl perfinansavimo struktūros ir išimties mechanizmo Austrija laikosi nuomonės, kad mokesčių diferencijavimo struktūra yra panaši į kitas iš mokesčių ir rinkliavų finansuojamas sistemas. Diferencijuojant atsižvelgiama į įmonių galimybes mokėti papildomus mokesčius; tai atitinka sistemos logiką, taigi tai nėra valstybės pagalba. Austrija mano, kad tokios pozicijos Komisija taip pat laikėsi dviejuose ankstesniuose sprendimuose dėl valstybės pagalbos ⁽²¹⁾.

(35) Austrija taip pat nurodo, kad pagal išimties mechanizmą nesusilpninama Įstatymo teikiama aplinkos apsaugos nauda, nes pagalbos, skiriamos ekologiškos elektros energijos gamybai, dydis nemažinamas. Aplinkos apsaugos mokesčių tam tikroms verslo įmonėms mažinimas yra vienintelis būdas sukurti tvarų ekologiškos elektros energijos finansavimo mechanizmą, kuris yra reikalingas siekiant užtikrinti paramą atsinaujinantiesiems energijos ištekliams.

3.3. Suderinamumas

(36) Dėl suderinamumo Austrija teigia, kad Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyrius gali būti taikomas išimties mechanizmui pagal analogiją.

(37) Gairių 4 skyriuje (151-159 punktuose) išdėstyti reikalavimai valstybės pagalbai, kuri teikiama mažinant aplinkos apsaugos mokesčius arba nuo jų atleidžiant. Jame numatytas dviejų tipų vertinimas. Pirmia, jeigu pagalba teikiama mažinant pagal Bendrijos teisę suderintą aplinkos apsaugos mokestį arba nuo jo atleidžiant, priemonė yra suderinama, jeigu naudos gavėjai moka bent Bendrijos minimalaus lygio mokestį, nustatytą Energijos mokesčių direktyvoje ⁽²²⁾. Jeigu pagal priemonę numatoma mažinti suderintą aplinkos apsaugos mokestį arba nuo jo atleisti nesilaikant šio minimalaus mokesčio lygio arba mažinti nesuderintą aplinkos apsaugos mokestį ar nuo jo atleisti, valstybė narė turi pateikti išsamią informaciją apie priemonės būtinumą ir proporcingumą.

(38) Austrijos nuomone, Gairių 4 skyrius dėl pagalbos mažinant aplinkos apsaugos mokesčius arba nuo jų atleidžiant šiuo atveju turėtų būti taikomas pagal analogiją. Austrijos nuomone, priemonė gali būti vertinama pagal analogiją, visų pirma, su nuostatomis dėl suderintų aplinkos

apsaugos mokesčių. Remiantis šiuo teisiniu pagrindu išimties mechanizmą galima laikyti suderinamu, jeigu atitinkamos įmonės moka Energijos mokesčių direktyvoje nustatytą minimalaus lygio mokestį, t. y. 0,50 EUR už MWh, ką jos tikrai moka. Tai reiškia, kad papildoma tiekimo tarifų sistemos lengvata iš dalies atleidžiant nuo jos finansavimo įmokų gali būti laikoma suderinama, nes įmoka, kuri vis tiek turi būti skiriama ekologiškos elektros energijos gamybos rėmimui finansuoti, ir toliau galioja kaip minimalaus mokesčio už elektros energiją priedas.

(39) Austrija mano, kad išimties mechanizmas bent netiesiogiai lemia aukštesnį aplinkos apsaugos lygį. Jos nuomone, išimties mechanizmas yra būtinas tam, kad apskritai būtų įmanoma padidinti sumą, kurią elektros vartotojai moka už atsinaujinančiuosius elektros energijos išteklius.

(40) Austrija patvirtina šį argumentą lygindama Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 152 punktą ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento ⁽²³⁾ 25 straipsnį. Palyginusi Bendrojo bendrosios išimties reglamento tekstą keliomis kalbomis, Austrija daro išvadą, kad reglamento 25 straipsnio taikymo sritis yra platesnė už Gairių 152 punktą: aplinkos apsaugos mokesčių mažinimas, numatytas Gairių 152 punkte, gali būti taikomas tik visiškai suderintiems energijos mokesčiams, bet pagal reglamento 25 straipsnį aiškiai matyti, kad aplinkos apsaugos mokesčių mažinimui, pavyzdžiui, mokesčio už elektros energiją pagal Energijos mokesčių direktyvą mažinimui, išimtis taikoma, jeigu įvykdomos Energijos mokesčių direktyvos nuostatos. Daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirtu išimties mechanizmu faktiškai pakartojami Energijos mokesčių direktyvoje nustatyti mokesčių mažinimui taikomi reikalavimai. Taigi Energijos mokesčių direktyvos ir nuostatų, kurios ja remiasi, pavyzdžiui, Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnio, logika, vertinimai ir principai yra taikytini siūlomam išimties mechanizmui. Ir išimties mechanizmas, ir elektros energijos vartojimo išlaidų paskirstymo sistema atitinka Energijos mokesčių direktyvą, todėl yra pateisinami pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnį arba yra suderinami su vidaus rinka pagal analogiją su šiuo straipsniu ⁽²⁴⁾.

(41) Šiuo atžvilgiu Austrija remiasi 2006 m. liepos 7 d. bendru dokumentu *Joint paper on the revision of the Community guidelines on State aid for environmental*

⁽²¹⁾ N 271/06, Danija, mokesčių lengvata tiekiant perteklinį šildymą (OL C 41, 2007 2 24, p. 2); N 820/06, Vokietija, mokesčių lengvata tam tikriems daug energijos vartojantiems procesams (OL C 80, 2007 4 13, p. 4).

⁽²²⁾ Direktyva 2003/06/EB.

⁽²³⁾ Reglamentas (EB) Nr. 800/2008

⁽²⁴⁾ 2010 m. rugsėjo 9 d. pateiktos Austrijos pastabos dėl 2009 m. liepos 22 d. Komisijos sprendimo pradėti procedūrą.

protection and Energy Tax Directive ⁽²⁵⁾ (Bendrasis dokumentas dėl Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairių ir Energijos mokesčių direktyvos peržiūros). Bendrame dokumente paaiškinta, kad valstybėms narėms reikalingas lankstumas, kad galėtų tinkamai taikyti diferencijavimą. Vienas iš aplinkos apsaugos mokesčių pobūdžio ir logikos aspektų yra galimybė taikyti išimtis arba skirtingus tarifus. Todėl valstybės narės manė, kad Pagalbos aplinkos apsaugai gairės ir Bendrasis bendrosios išimties reglamentas turėtų būti aiškinami plačiau.

- (42) Pagaliau Austrija pateikia išsamius argumentus, siekdama parodyti, kad panašios sistemos veikia ir kitose valstybėse narėse, ir pabrėžia, kad Ekologiškos elektros energijos įstatymas labai panašus į Vokietijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių įstatymą. Kadangi daug energijos naudojančios Austrijos verslo įmonės konkuruoja su kitų valstybių narių (pvz., Vokietijos) ir ne ES šalių įmonėmis, išimties mechanizmas yra būtinas, siekiant užtikrinti, kad konkuruojamos tarptautiniu lygmeniu jos neatsidurtų nepalankesnėje padėtyje.

4. IŠ TREČIŲJŲ ŠALIŲ GAUTOS PASTABOS

- (43) Austrijos darbuotojų rūmai pateikė pastabas dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą. 3,2 mln. narių vienijanti organizacija teigė, kad pagal Ekologiškos elektros energijos įstatyme numatytą finansavimo sistemą teikiama valstybės pagalba. Jie nesutiko su Austrijos nuomone, kad daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirtas išimties mechanizmas yra suderinamas su valstybės pagalbos teise. Mechanizmu sukurta papildoma našta mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) ir namų ūkiams, kurie privalo apmokėti papildomas ekologiškos elektros energijos išlaidas, nors nėra pagrindiniai vartotojai. Taip MVI sąskaita iškraipoma konkurencija.
- (44) Darbuotojų rūmai rėmėsi 2006 m. liepos 4 d. Komisijos sprendimu, kuriame Komisija padarė išvadą, kad tiekimo tarifai yra valstybės pagalba ⁽²⁶⁾. Kadangi nuo to laiko teisės aktai, kuriais reglamentuojami tiekimo tarifai, nepakito, Rūmai tvirtino, kad pagal 2008 m. Ekologiškos elektros energijos įstatyme paramos sistemą ir toliau teikiama valstybės pagalba. Rūmai abejojo, kaip Austrija galės apginti savo poziciją, kuri skyrėsi nuo tos, kurios laikėsi pranešdama apie ankstesnę įstatymo redakciją.
- (45) Rūmai nesutiko su Austrija, kad įstatyme numatytas stambiųjų vartotojų atleidimas nuo pirkimo prievolės turėtų būti vertinamas taip pat kaip aukščiausia energijos

mokesčių riba. Remdamasi ankstesniu Komisijos sprendimu, kuriame patvirtinta aukščiausia energijos mokesčių riba, Austrija dabar siekė, kad būtų patvirtintas dideliems elektros vartotojams skirtas išimties mechanizmas; tai neleistina. Rūmai teigė, kad analogijos taikymas neteisėtas.

- (46) Aukščiausios energijos mokesčių ribos nustatymas yra valstybės pagalba, teikiama per mokesčių sistemą, kuria, nors ir netiesiogiai, siekiama pagerinti aplinkos apsaugos padėtį, o daug energijos naudojančių verslo įmonių atleidimu nuo pirkimo prievolės nesiekama jokių aplinkos apsaugos tikslų, jam negalima taikyti Pagalbos aplinkos apsaugai gairių.
- (47) Kadangi įstatyme numatyta, kad nuo tokios pirkimo prievolės atleidžiami būtent stambūs vartotojai, šios nuostatos negalima vertinti kaip aplinkos apsaugos mokesčio mažinimo arba atleidimo nuo jo pagal Gairių 4 skyrių.
- (48) Maža to, net jei 4 skyrių būtų galima taikyti pagal analogiją, išimties mechanizmas nebūtų su juo suderinamas dėl toliau nurodytų priežasčių. Priemonės taikymo laikotarpis nėra apribotas 10 metų. Esamomis rinkos sąlygomis kainos elastingumas yra pakankamas siekiant užtikrinti, kad bet kuri atitinkamos pramonės šakos (pavyzdžiui, popieriaus ir plieno) gamybos išlaidų padidėjimą būtų galima perkelti vartotojams; tai reiškia, kad išimties mechanizmas neatitinka Gairių 158 punkto c papunkčio sąlygų.
- (49) Išimtis nėra proporcinga, nes stambūs energijos vartotojai neprivalo vartoti ekologišką elektros energiją, todėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių kainų priartinimas prie rinkos kainų lygio pavėlintas. Tik MVI ir namų ūkiai turi mokėti už papildomas ekologiškos elektros energijos gamybos išlaidas, nors suvartoja labai nedidelę energijos dalį. Taigi išimties mechanizmas taip pat neatitinka Gairių 159 straipsnio a punkte nurodytų sąlygų.
- (50) Kaip ir tokio pobūdžio susitarimai, numatyti Gairių 159 straipsnio c punkte, pagal kuriuos stambūs energijos vartotojai įsipareigojo siekti įstatyme nubrėžtų tikslų. Pagaliau stambiems vartotojams skirtas išimties mechanizmas nepripažįsta efektyvaus ar aplinką tausojančio energijos vartojimo, atvirkščiai - šiems vartotojams leidžiama niekaip neprisisidėti prie ES mastu siekiamų aplinkos apsaugos tikslų įgyvendinimo.
- (51) Taigi įstatymo 22 skyrius yra *sui generis* veiklos pagalbos priemonė, kuri nesuteikia jokios naudos aplinkos apsaugos požiūriu ir nepatenka į Pagalbos aplinkos apsaugai gairių taikymo sritį. Kadangi ši pagalba

⁽²⁵⁾ Paskelbtas Vokietijoje, Danijoje, Nyderlanduose, Suomijoje, Švedijoje ir Austrijoje.

⁽²⁶⁾ Žr. 2 išnašą.

neterminuota ir jos ilginiui mažinti nenumatyta, taip pat kadangi ji iškraipo konkurenciją daugiausia MVĮ sąskaita, ji neturėtų būti leidžiama.

5. VERTINIMAS

- (52) Komisija išnagrinėjo priemonę, apie kurią pranešta, remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir tolesniais straipsniais ir EEE susitarimo 61 ir tolesniais straipsniais ⁽²⁷⁾.
- (53) Pirma, Komisija nurodo, kad teisės akte, apie kurią pranešta, numatytos dvi atskiros priemonės, kurių kiekviena 2009 m. liepos 22 d. Komisijos sprendime ⁽²⁸⁾ pradėti procedūrą buvo apsvaistytas atsižvelgiant į valstybės pagalbos teisę. Įstatyme numatyta pagalba, teikiama kaip tiekimo tarifas, kuriuo gali naudotis ekologiškos elektros energijos gamintojai. Jame taip pat yra nuostata, pagal kurią daug energijos naudojančios verslo įmonės tam tikromis sąlygomis gali iš dalies būti atleidžiamos nuo prievolės mokėti tiekimo tarifą. 2009 m. liepos 22 d. sprendime Komisija pripažino, kad tiekimo tarifas, kuriuo gali naudotis ekologiškos elektros energijos gamintojai, yra su vidaus rinka suderinama valstybės pagalba, bet išreiškė abejonas, ar išimties mechanizmas yra suderinamas su valstybės pagalbos taisyklėmis, taigi pradėjo oficialų įstatymo tyrimą šiuo aspektu. 2009 m. liepos 22 d. Komisija patvirtino paramą ekologiškos elektros energijos gamintojams kaip suderinamą valstybės pagalbą, bet nepriėmė galutinės išvados, ar daug energijos naudojančių verslo įmonių atleidimas nuo pirkimo prievolės yra valstybės pagalba ir, jei taip, ar šis išimties mechanizmas suderinamas su valstybės pagalbos taisyklėmis. Šie klausimai nagrinėti per oficialų tyrimą, kurį atlikus priimtas šis sprendimas. Tačiau, kaip paaiškinta toliau, 2009 m. liepos 22 d. sprendime padaryta išvada, kad per OeMAG ekologiškos elektros energijos gamintojams skiriamos lėšos yra valstybės ištekliai, yra svarbi nustatant, ar mechanizmui, pagal kurį daug energijos naudojančios verslo įmonės atleidžiamos nuo prievolės prisidėti prie šių lėšų, naudojami valstybės ištekliai.

5.1. Valstybės pagalbos buvimas

- (54) Priemonė yra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį, jeigu, pirma, ji suteikia pranašumą jos gavėjams; antra, jeigu yra finansuojama valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių; trečia, jei ja palaikomos tam tikros įmonės arba ekonominė veikla; ir ketvirta, jei ji gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją vidaus rinkoje.

⁽²⁷⁾ Čia pateiktas vertinimas atliktas remiantis ir Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo, ir EEE susitarimu. Tačiau kad būtų paprasčiau, nuorodos bus pateiktos tik į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatas.

⁽²⁸⁾ Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos priemonės Nr. C 24/09 (ex N 446/08) Austrijos ekologiškos elektros energijos įstatymas. Galima pagalba dideliems elektros energijos vartotojams.

5.1.1. Pranašumas

- (55) Jeigu galimas pranašumas teikiamas atleidimu arba daliniu atleidimu nuo priežiūros teisės aktuose nustatyto mokesčio, vienintelis klausimas, į kurį reikia atsakyti, yra, ar pagal tam tikrą įstatymuose numatytą schemą valstybės priemone yra palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba, kaip nurodyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje, palyginti su kitomis įmonėmis, kurios yra panašioje teisinėje ir faktinėje padėtyje vertinant pagal nagrinėjama priemonė siekiamą tikslą ⁽²⁹⁾.
- (56) Šiuo atveju nagrinėjama priemonė siekiama pritraukti pajamas iš elektros vartotojų, kad būtų galima finansuoti elektros iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą. Daug energijos naudojančios verslo įmonės yra tokioje pačioje faktinėje ir teisinėje padėtyje kaip visi kiti elektros energijos vartotojai, nes visi jie vartoja ir perka elektros energiją iš elektros energijos tiekėjų, kurie, savo ruožtu, privalo pirkti tam tikrą kiekį atsinaujinančiųjų elektros energijos išteklių už teisės aktuose nustatytą kainą (toliau - atsiskaitymo kaina (vok. *Verrechnungspreis*)). Jeigu nebūtų išimties mechanizmo, daug energijos naudojančios verslo įmonės turėtų mokėti savo elektros energijos tiekėjams už papildomas ekologiškos elektros išlaidas pagal elektros energijos sąskaitas. Taip elektros energijos tiekėjai perkeltų papildomas išlaidas, kurių patiria dėl prievolės pirkti ekologišką elektros energiją iš atsiskaitymų centro. Kiti elektros energijos vartotojai, kurie yra tokioje pat faktinėje ir teisinėje padėtyje, nes visi jie perka elektros energiją, šia galimybe nesinaudoja. Taigi išimties mechanizmas daug energijos naudojančios verslo įmonės yra palaikomos, palyginti su kitais elektros energijos vartotojais.
- (57) Pagal „E - Control“ suteiktą išimtį daug energijos naudojančios verslo įmonės turi teisę prašyti, kad joms nebūtų teikiama ekologiška elektros energija, o elektros energijos tiekėjams pagal įstatymą draudžiama įmonėms, kurioms taikoma išimtis, perkelti bet kurias dėl prievolės pirkti ekologišką elektros energiją iš atsiskaitymų centro patirtas išlaidas. Už tai daug energijos naudojančios verslo įmonės centrui turi sumokėti 0,5 % grynosios gamybos vertės dydžio mokesťį.
- (58) Todėl dėl išimties mechanizmo poveikio nustatoma aukščiausia daug energijos naudojančių pramonės įmonių indėlio į centro pajamas riba. Taigi pagal įstatymą jos iš dalies atleidžiamos nuo mokesčio, kurį įprastomis rinkos sąlygomis turėtų sumokėti. Todėl išimties mechanizmas įmonėms, kurios turi teisę juo naudotis, suteikiamas pranašumas.

⁽²⁹⁾ Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-75/97 *Belgija prieš Komisiją* (1999), Rink. p. I-3671, 28-31 punktai ir sprendimo byloje C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* (2001), Rink. p. I-8365 41 punktas.

(59) Austrija nurodo, kad lengvatos mastas gali iš viso sudaryti po 44 mln. EUR kasmet⁽³⁰⁾. Todėl priemonė suteikia pranašumą šioms daug energijos naudojančioms verslo įmonėms.

5.1.2. Valstybės ištekliai ir jų priskyrimas

Pagal nusistovėjusių teismų praktiką pranašumą galima laikyti valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį tik jei jis tiesiogiai arba netiesiogiai suteikiamas iš valstybės išteklių ir išteklių naudojimas priskiriamas valstybei⁽³¹⁾.

(60) Dėl šio aspekto Austrija pateikia du argumentus. Pirma, OeMAG kontroliuojamos lėšos nėra valstybės ištekliai. Antra, net jei OeMAG kontroliuojamos lėšos būtų valstybės ištekliai, OeMAG pajamų sumažėjimas dėl išimties mechanizmo taikymo nesumažintų valstybės išteklių, nes žemesniame už OeMAG lygmenyje valstybė nedalyvauja (t. y. didelių energijos vartotojų ir elektros energijos skirstytojų lygmuo).

(61) Komisija pažymi, kad daug energijos naudojančioms verslo įmonėms skirtu išimties mechanizmu sumažinamos atsiskaitymo centro - OeMAG - pajamos, nes elektros energijos tiekėjas neprivalo pirkti ekologiškos energijos toms daug energijos naudojančioms verslo įmonėms, kurioms suteikta išimtis, ir tiesiogiai OeMAG daug energijos naudojančių verslo įmonių mokami mokesčiai yra mažesni už tuos, kuriuos OeMAG gautų, jeigu daug energijos naudojančioms verslo įmonėms išimtis nebūtų taikoma.

(62) Taigi Komisija turi nustatyti, ar ištekliai, kuriuos pagal Ekologiškos elektros energijos įstatymą kontroliuoja atsiskaitymų centras, tai yra OeMAG, yra valstybės ištekliai. Jeigu taip, dėl vertinamos priemonės mažėja valstybės pajamos, vadinasi, ji finansuojama iš valstybės išteklių.

(63) Byloje *Essent*⁽³²⁾ SEP, kelioms Olandijos elektros gamybos bendrovėms priklausančiai įmonei, valstybė pavedė vykdyti viešąsias paslaugas - rinkti antkainių iš elektros energijos sistemos vartotojų. Pagal įstatymą SEP leidžiama iš antkainio gautas pajamas naudoti tik įstatyme nustatytais tikslais, tai yra padengti liberalizuojant elektros energijos rinką sunkioje padėtyje atsidūrusių elektros gamybos įmonių išlaidas.

⁽³⁰⁾ 2010 m. rugsėjo 9 d. Austrijos pateikta informacija, atsakant į 2010 m. liepos 19 d. Komisijos prašymą pateikti informaciją.

⁽³¹⁾ Byla C-482/99 *Prancūzija prieš Komisiją (Stardust Marine)* (2002), Rink. p. I-4397, 24 punktas.

⁽³²⁾ Žr. 14 išnašą.

(64) Teisingumo Teismas nustatė, kad SEP rinktas antkainis yra valstybės ištekliai, nes atitinka šias sąlygas:

a) antkainis yra privatiems subjektams taikomas mokestis, nustatytas viešosios valdžios institucijos aktu (sprendimo 47-66 punktai);

b) valstybė pavedė SEP vykdyti užduotį - administruoti bendrojo intereso ekonominę paslaugą, būtent rinkti mokestį (68 punktas);

c) SEP neturėjo teisės naudoti iš mokesčio gautas pajamas kitais tikslais, negu numatyta įstatyme, ir vykdydama šią užduotį buvo griežtai kontroliuojama (69 punktas).

(65) Sprendime aiškiai nurodyta, kad nagrinėjama priemonė yra kitokia, negu svarstyta byloje *PreussenElektra*, nes „valstybė neįgaliojo įmonių valdyti valstybinių išteklių, įpareigojo pirkti panaudojant savo nuosavus finansinius išteklius“⁽³³⁾. 2009 m. liepos 22 d. sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad OeMAG įsteigė ir licenciją suteikė Austrijos valstybė ir kad jos steigimo dokumentuose nurodyta užduotis administruoti išteklius, kurie yra reikalingi ekologiškai elektros energijai remti. Komisija padarė išvadą, kad to, kad OeMAG yra privati, nepakanka įrodyti, kad pagal priemonę valstybės pagalba neteikiama. Visų pirma, priemonė, apie kurią pranešta, nepanaši į byloje *PreussenElektra* svarstytą schemą. Byloje *PreussenElektra* svarstyti privačių įmonių santykiai, nedalyvaujant jokiai tarpinei institucijai, o pagal Austrijos ekologiškos elektros energijos įstatymą OeMAG pavesta rinkti ir paskirstyti lėšas, skirtas ekologiškai elektros energijai gaminti.

(66) Teismas taip pat atskyrė bylą *Essent* nuo bylų *Pearle* ir *PreussenElektra*. Byloje *Pearle* profesionalios institucijos rinktos lėšos buvo naudojamos ne valdžios institucijų politikai, bet privačiai reklamos kampanijai; byloje *PreussenElektra* iš privačių elektros energijos įmonių buvo reikalaujama pirkti atsinaujinančiuosius elektros energijos išteklius už fiksuotą kainą naudojant savo išteklius, o ne įplaukas iš mokesčio, kurį šios rinko valstybės vardu (72-74 punktai).

(67) Todėl šiuo atveju Komisija privalo įvertinti, ar valstybė paskyrė OeMAG rinkti ir administruoti mokestį taip, kaip buvo paskirta SEP, ar OeMAG naudoja savo pačios lėšas, kaip įmonės byloje *PreussenElektra*⁽³⁴⁾.

(68) **Mokesčio buvimas.** Komisija pirmiausia turi nustatyti, ar OeMAG renkamos lėšos yra mokestis. Ekologiškos elektros energijos įstatymo 10 ir 19 skyriuose reikalaujama,

⁽³³⁾ *Essent*, 74 punktas.

⁽³⁴⁾ Dėl šio aspekto taip pat žr. *Essent*, 74 punktas.

kad elektros tiekėjai tam tikrą atsinaujinančiųjų elektros energijos išteklių kiekį nupirktų už didesnę negu rinkos kainą, vadinamąja „atsiskaitymo kainą“ (vok. *Verrechnungspreis*). Įstatymo 22b skyriuje nurodyta, kad atsiskaitymo kainos dydis nustatomas kasmet Federalinės ekonomikos reikalų ir darbo ministerijos įsakymu, toliau Įstatyme nustatomi baudų už įsipareigojimų nevykdymą dydžiai. Skirtumas tarp elektros energijos rinkos kainos ir atsiskaitymo kainos, kuri nustatoma valdžios institucijos akte, yra mokeskis už elektros energiją. Šiuo atveju mokeskis nėra mokamas kitiems įprasta komercine veikla užsiimantiems rinkos dalyviams, kaip byloje *PreussenElektra*, dėl ko Teismas padarė išvadą, kad valstybės ištekliai nebuvo naudojami. Šiuo atveju mokėjimai vykdomi įstaigai, kuriai konkrečiai pavesta rinkti ir paskirstyti šias lėšas vien tik viešojo intereso tikslais.

- (69) **Privačios įstaigos paskyrimas rinkti ir administruoti mokesčių.** Įstatyme numatyta, kad mokesčių renka ne valstybė, bet juridinis asmuo, turintis koncesijos teisę veikti kaip atsiskaitymo centras. Koncesijos teisę veikti kaip visos Austrijos atsiskaitymo centras šiuo metu priklauso OeMAG. Koncesija sukuria OeMAG prievolę teikti viešąją paslaugą - iš visų elektros energijos tiekėjų rinkti mokesčių atsiskaitymo kainos forma.
- (70) Elektros energijos tiekėjai paprastai gali laisvai perkelti šį mokesčių elektros energijos vartotojams ir ekonominiu požiūriu galima daryti prielaidą, kad paprastai jie taip ir daro. Tačiau pagal Įstatymą jiems draudžiama mokesčių perkelti toms daug energijos naudojančioms verslo įmonėms, kurios pagal Įstatymo 22c skyrių yra atleistos nuo prievolės pirkti atsinaujinančiuosius elektros energijos išteklius.
- (71) Komisija daro išvadą, kad valstybė pavedė OeMAG teikti bendrojo intereso ekonominę paslaugą, būtent rinkti ir administruoti mokesčių.
- (72) **Lėšų kontrolė ir naudojimas įstatyme nustatytais tikslais.** Įstatymo 23 skyriuje reikalaujama, kad OeMAG pajamas iš atsiskaitymo kainos laikytų specialioje banko sąskaitoje. Į šią sąskaitą surinktos lėšos gali būti naudojamos tik atsinaujinantiems elektros energijos ištekliams pirkti. OeMAG privalo bet kuriuo metu leisti Federalinei ekonomikos reikalų ir darbo ministerijai arba Austrijos audito rūmams susipažinti su visais su šia sąskaita susijusiais dokumentais. Nepaisant OeMAG nuosavybės struktūros Įstatymo 15 skyriuje taip pat reikalaujama, kad Audito Rūmai vykdytų OeMAG *ex post* auditus.
- (73) Komisija daro išvadą, kad OeMAG turi naudoti lėšas pagal Įstatyme nustatytą paskirtį ir kad valstybė jų naudojimą griežtai kontroliuoja.
- (74) Remdamasi bylomis *Essent* ir *Steinike*, Komisija daro išvadą, kad OeMAG surinktos ir administruojamos lėšos yra valstybės ištekliai.
- (75) Austrija pateikė įvairių argumentų savo nuomonei, kad OeMAG padėtis yra panaši į nagrinėjamą byloje *PreussenElektra*, o ne *Essent*, patvirtinti. Toliau bus paaiškinta, kad šie argumentai neatitinka analizės išvadų.
- (76) Pirmiausia Komisija pažymi, kad Austrija Ekologiškos elektros energijos įstatymą, tokį, koks buvo anksčiau ir yra dabar, lygina su Vokietijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių įstatymu, remdamasi Teisingumo Teismo sprendimu byloje *PreussenElektra* ⁽³⁵⁾. Tačiau šis palyginimas nėra aktualus nagrinėjant šiuo atveju keliamą klausimą. Šiame sprendime Komisija nagrinėja tik siūlomą priemonę ir nebandys įvertinti Vokietijos arba kurį nors kitą panašų teisės aktą; kiekvienas atvejis turi būti nagrinėjamas savo ruožtu. Tačiau atsižvelgiant į pateiktus argumentus būtina pažymėti, kad Austrijos teisės aktas iš esmės skiriasi nuo byloje *PreussenElektra* nagrinėto Vokietijos įstatymo. Teisingumo Teismas byloje *PreussenElektra* padarė išvadą, kad tik tada, kai pranašumą tiesiogiai suteikia valstybė arba valstybės paskirta arba įsteigta įstaiga, gali būti, kad naudojami valstybės ištekliai. Teismas nustatė, kad privačioms elektros energijos tiekimo įmonėms nustatytam pirkimo įpareigojimui valstybės ištekliai nebuvo teikiami nei tiesiogiai, nei netiesiogiai. Tad schema, apie kurią pranešta šiuo atveju, nėra tapati byloje *PreussenElektra* nagrinėjami schemai. Kaip nurodyta 2009 m. liepos 22 d. sprendime pradėti procedūrą, Komisija mano, kad Austrijos schemoje naudojami valstybei priskiriami ištekliai. Austrijos schema skiriasi nuo Vokietijos schemos visų pirma tuo, kad joje veikia tarpinė institucija, būtent OeMAG, kurią paskyrė valstybė, ir kad valstybė kontroliuoja ir tikrina, kaip renkami ir paskirstomi tos institucijos administruojami ištekliai. Komisija taip pat daro išvadą, kad Austrijos schemoje galimi tiesioginiai mokėjimai iš valstybės biudžeto OeMAG.

⁽³⁵⁾ Byla C-379/98 *PreussenElektra* (2001), Rink. p. I-2099. Teisingumo Teismas turėjo apsvarstyti 1998 m. Vokietijos tiekimo tarifo sistemą; jis padarė išvadą, kad pagal tą schemą valstybės pagalba nebuvo teikiama. Vokietijos įstatymu tiesiogiai reglamentuojami ekologiškos elektros energijos gamintojų ir skirstytojų santykiai - reikalaujama, kad privatūs elektros energijos skirstytojai pirtų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių pagamintą elektros energiją savo tiekimo teritorijoje už mažiausią galimą kainą, kuri vadinta „tiekimo tarifu“ (vok. *Einspeisetarif*). Skirstytojai galėjo laisvai nuspręsti, kaip papildomas ekologiškos elektros išlaidas susigrąžinti iš vartotojų. Siekiant užtikrinti, kad ekologiškos elektros pirkimas būtų sąžiningai padalytas, energijos įmonės turėjo kompensuoti viena kitai už nupirktą ekologiškos elektros energijos kiekį. Taip iš jų buvo perkamas didesnis arba mažesnis ekologiškos elektros energijos kiekis pagal jų rinkos dalį.

- (77) Dėl dabartinio Vokietijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių įstatymo reikėtų pažymėti, kad ta priemonė nėra šio sprendimo dalykas; Komisija jos dar neįvertino, todėl negali išsamiai nagrinėti siūlomos analogijos tarp Austrijos ekologiškos energijos įstatymo ir dabartinio Vokietijos atsinaujinančiųjų energijos išteklių įstatymo.
- (78) Dar Austrija tvirtina, kad OeMAG yra privati įmonė, o ne pagal viešąją teisę veikianti institucija, kaip sprendimuose byloje *Air France* ir *Salvat Père* nurodytos korporacijos. Austrijos valdžios institucijos gali kontroliuoti OeMAG tik atlikdamos *ex post* sąskaitų patikrinimą ir atšaukdama koncesiją.
- (79) Komisija šiuo atžvilgiu pažymi, kad iš sprendimo byloje *Essent* matyti, kad tais atvejais, kai valstybė paskira įstaigą rinkti ir administruoti mokesčio pajamas, nereikia skirstyti, ar toji įstaiga yra viešoji, ar privačioji. Savo sprendime Teismas nenurodė, ar SEP yra viešoji, ar privačioji; vadinasi, šis faktas sprendimui nėra svarbus. Tai atitinka generalinio advokato P. Mengozzi išvadų byloje *Essent* 106 punktą ir Teisingumo Teismo sprendimą byloje *Steinike* ⁽³⁶⁾.
- (80) Todėl tai, kad OeMAG yra privati įmonė, nepaneigia valstybės išteklių naudojimo galimybės. Svarbiausias klausimas yra – ar valstybė ją paskyrė rinkti ir administruoti mokesčių.
- (81) Austrija taip pat tvirtina, kad iš valstybės biudžeto nedengiami jokie nuostoliai, kurių gali patirti OeMAG, ir kad valdžios institucijų vaidmuo tėra nustatyti atsinaujinančiųjų energijos išteklių pirkimo ir pardavimo kainas; todėl valstybės biudžetui netenka tokio pobūdžio našta, kaip svarstyta byloje *Slovan Neptun* ir *Pearle*.
- (82) Komisija pažymi, kad byloje *Essent* buvo nustatyta, kad lėšos, kuriomis disponuoja mokesčių rinkti ir administruoti paskirta privati įmonė, yra valstybės ištekliai. Taigi mokesčio, kurį moka tuo mokesčiu apmokestinamos įmonės, sumažėjimas yra pakankamas, kad taptų našta valstybei.
- (83) Dėl Austrijos argumento, kad „E - Control“ neturi teisės savo nuožiūra atleisti daug energijos naudojančias verslo įmones nuo pirkimo prievolės, Komisija pažymi, kad
- generalinis advokatas P. Mengozzi savo išvados byloje *Essent* 109 punkte pažymėjo, kad tai, kad mokesčių rinkti ir administruoti paskirta įstaiga neturi sprendimo savo nuožiūra teisės, neturi jokios reikšmės sprendžiant, ar lėšos yra valstybės ištekliai.
- (84) Pagal paskutinį Austrijos argumentą išimties mechanizmas neveikia bendros lėšų sumos, kurią elektros tiekėjai sumoka OeMAG, ir keičiasi tik bendro kiekio paskirstymas įvairių kategorijų galutiniams elektros energijos vartotojams; Komisija pažymi, kad tai, kad valstybės išteklių praradimą galima kompensuoti padidinant valstybės pajamas iš kitų šaltinių, neturi jokios reikšmės sprendžiant, ar naudojami valstybės ištekliai. Svarbiausias klausimas – ar įmonė naudojami pranašumu ir ar šis pranašumas sumažina valstybės pajamas iš tos įmonės. Akivaizdu, kad valstybė galiausiai turės rasti kitų pajamų šaltinių trūkumui padengti.
- (85) Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju nagrinėjami faktai atitinka byloje *Essent* ir *Steinike* nagrinėtus faktus: visi vertinimo, ar naudojami valstybės ištekliai, kriterijai, nustatyti byloje *Essent* ir *Steinike*, patenkinti. Todėl vertinama priemonė yra finansuojama iš valstybės išteklių.
- (86) Tai, kaip OeMAG naudoja lėšas, reglamentuojama įstatymu, būtent Ekologiškos elektros energijos įstatymu. Todėl lėšų naudojimas yra priskiriamas valstybei.

I š v a d a

- (87) Vadinasi, dėl išimties mechanizmo valstybė praranda išteklius, taigi jis priskirtinas valstybei.

5.1.3. Priemonės atrankumas

- (88) Komisija pažymi, kad net jei priemonė teoriškai gali būti neutrali ir įmonių, ir ūkio sektorių požiūriu, praktiškai ji vis tiek gali būti atrankioji.
- (89) Austrija tvirtina, kad išimties mechanizmas nėra valstybės pagalba, nes tai ne atrankioji, o bendroji priemonė, kuria gali pasinaudoti visos įmonės ir sektoriai. Pirma, Austrija teigia, kad schemeje, apie kurią pranešta, nustatyta 0,5 % riba nesukuriamas joks apribojimas, kuris priklausytų nuo konkrečios pramonės srities, įmonės dydžio arba kito atrankumo kriterijaus ⁽³⁷⁾. Antra, Austrija nustatė, kad ši priemonė faktiškai paveikia 2 300 įmonių 19 skirtingų sektorių; ji teigia, kad tai rodo, kad priemone iš tiesų gali naudotis visos įmonės ir visi ūkio sektoriai.

⁽³⁶⁾ Byla C-76/78 *Steinike ir Weinlig prieš Vokietiją* (1977), Rink. p. 595, 21 punktas: „92 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas taikomas visai valstybės narės arba iš valstybės narės išteklių suteiktai pagalbai ir nėra būtina atskirti, ar pagalbą tiesiogiai teikia valstybė, ar pagalbai administruoti jos įsteigtos arba paskirtos viešosios ar privačiosios institucijos. Taikant 92 straipsnį pirmiausia reikia atsižvelgti į pagalbos poveikį palaikomoms įmonėms arba gamintojams, o ne institucijoms, kuriai pavesta pagalbą paskirstyti ir administruoti, statusą.“

⁽³⁷⁾ Austrija pateikė šiuos duomenis, remdamasi priimtose schemose versijos, pagal kurią pagalbos intensyvumas nesiekia lygio, apie kurį reikia pranešti, taikymo patirtimi.

0,5 % riba

- (90) Priemonė yra atrankioji, jeigu ja palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba. Ji nėra atrankioji, jeigu taikoma visoms valstybės teritorijoje veikiančioms įmonėms, nepaisant jų veiklos srities.
- (91) Komisija mano, kad to, kad nustatyta riba yra tik 0,5 %, nepakanka, kad schema, apie kurią pranešta, būtų laikoma bendrąja. Priešingai, Komisija mano, kad dėl šios ribos ne visos valstybės teritorijoje veikiančios įmonės gali pasinaudoti priemone, apie kurią pranešta.
- (92) Austrija informavo, kad priemonė, apie kurią pranešta, skirta tik įmonėms, kurių išlaidų padidėjimas viršija 0,5 % jų grynosios gamybos vertės, kai jos prisideda prie paramos ekologiškai elektros energijai. Komisija pažymi, kad šios sąlygos yra labai panašios į reikalavimus, pateiktus Energijos mokesčių direktyvos⁽³⁸⁾ 17 straipsnio 1 dalies a punkte „daug energijos naudojančios įmonės“ apibrėžtyje. Austrija tvirtina, kad 0,5 % ribos nepakanka, kad priemonė, apie kurią pranešta, būtų laikoma atrankioja. Austrijos nuomone, ši išvada patvirtinta Teisingumo Teismo sprendime byloje *Adria - Wien Pipeline*. Tame sprendime Teismas turėjo apsvarstyti dalies energijos mokesčio grąžinimą įmonėms, kai mokestis viršijo 0,35 % jų grynosios gamybos vertės. Teismas nusprendė, kad „nacionalinės priemonės, kuriose numatyta grąžinti energijos mokesčius už dujas ir elektrą, nėra valstybės pagalba pagal EB sutarties 92 straipsnį [dabar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnį] [...] jei jos taikomos visoms valstybės teritorijoje veikiančioms įmonėms, nepaisant jų veiklos srities“⁽³⁹⁾.
- (93) Tačiau Komisija mano, kad tas sprendimas šiuo atveju nepaneigia išvados dėl 0,5 % ribos atrankumo. Tai prejudicinis sprendimas, priimtas atsakant į Austrijos teismo, kuris nagrinėjo esamą energijos mokesčių grąžinimo schemą, prašymą. Austrijos teismas pateikė du klausimus.

Pirma, jis klausė, ar tai, kad pagal esamą schemą mokesčiai grąžinami tik prekių gamyba užsiimančioms įmonėms, reiškia, kad grąžinimas yra atrankusis. Antra, jis kėlė hipotetinį klausimą, kaip Teismas vertintų mokesčio grąžinimą, jei mokestis būtų grąžinamas ne tik įmonėms, kurių pagrindinė veikla yra prekių gamyba, bet visoms įmonėms, neatsižvelgiant į jų veiklos sritį.

- (94) Dėl pirmo klausimo Teismas nusprendė, kad mokesčio grąžinimas tik gamintojams tikrai paverčia priemone atrankioją. Atsižvelgdamas į hipotetinį antro klausimo pobūdį, tai yra, kaip reikėtų vertinti mokesčio grąžinimą, jei mokestis būtų grąžinamas visiems ūkio sektoriams, Teismas į jį atsakė gana aptakiai. Jis nurodė, kad priemonė yra atrankioji, jei ja palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba, ir nėra atrankioji, jei ja naudojasi visos valstybės teritorijoje veikiančios įmonės jų niekaip neskirstant⁽⁴⁰⁾. Teismas padarė išvadą, kad nacionalinės priemonės nėra valstybės pagalba, „jeigu yra taikomos visoms valstybės teritorijoje veikiančioms įmonėms, nepaisant jų veiklos srities“⁽⁴¹⁾. Teismas nenurodė, ar priemonė, kuriai taikoma 0,35 % riba, turėtų būti laikoma taikoma visoms įmonėms. Tai pažymėjo generalinis advokatas F. G. Jacobs savo išvadoje vėlesnėje Teismo nagrinėtoje byloje. „Teisingumo Teismas [...] sprendime *Adria - Wien* nenagrinėjo 0,35 % ribos poveikio“⁽⁴²⁾. Teismui nereikėjo nuspręsti, ar išimties mechanizmas kaip toks (t. y. nepaisant to, ar jis taikomas tik įmonėms, kurių pagrindinė veikla yra prekių gamyba) buvo *de facto* atrankusis. Taigi Teismas neatmetė galimybės, kad 0,35 % riba gali būti atrankioji, jeigu dėl jos poveikio praktikoje priemone galėtų naudotis ne visos valstybės teritorijoje veikiančios įmonės.

- (95) Iš tiesų Komisija mano, kad Teismas užsiminė, kad tokia riba gali būti atrankioji, net jei priemone gali naudotis įvairūs sektoriai. Atsakyme į antrą klausimą Teismas visų pirma pažymėjo, kad „nei didelis reikalavimus atitinkančių įmonių skaičius, nei įvairovė, nei sektorių, kuriems šios įmonės priklauso, dydis nesuteikia jokio pagrindo daryti išvadą, kad valstybės iniciatyva yra bendroji ekonomikos politikos priemonė“⁽⁴³⁾. Iš Teismų praktikos matyti, kad daug priemonių, kurios nėra skirtos konkrečiam sektoriui, gali būti laikomos *de facto* atrankiosiomis, jeigu jomis gali naudotis ne visos valstybės

⁽³⁸⁾ Energijos mokesčių direktyvos 17 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, kad „daug energijos naudojanči įmonė“ – tai 11 straipsnyje nurodytas verslo subjektas, kai energetikos produktų ir elektros energijos pirkimas sudaro mažiausiai 3,0 % gamybos vertės arba nacionalinis mokestis už elektros energiją sudaro mažiausiai 0,5 % pridėtinės vertės.“

⁽³⁹⁾ Byla C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* (2001), Rink. p. I-8365, 36 punktas.

⁽⁴⁰⁾ *Adria-Wien Pipeline*, 34-35 punktai.

⁽⁴¹⁾ *Adria-Wien Pipeline*, 36 punktas.

⁽⁴²⁾ Generalinio advokato G. F. Jacobs išvados byloje C-368/04 *Transalpine Ölleitung*, 72 punktas.

⁽⁴³⁾ *Adria-Wien Pipeline*, 48 punktas.

teritorijoje veikiančios įmonės⁽⁴⁴⁾. Vadinasi, net priemonės, kuriomis gali naudotis visi sektoriai, gali būti laikomos atrankiosiomis, jeigu *de facto* jomis gali naudotis ne visos valstybės teritorijoje veikiančios įmonės.

(96) Toks požiūris taip pat atsispindi Komisijos sprendime dėl Austrijos energijos mokesčių grąžinimo⁽⁴⁵⁾. Teisingumo Teismui priėmus šį pirmiau nagrinėtą sprendimą Austrija išplėtė priemonę, kad ja galėtų naudotis visos visų sektorių įmonės. Tačiau vertindama iš dalies pakeistą schemą Komisija padarė išvadą, kad priemonė vis tiek yra atrankioji, nes formaliai mokesčiai galėjo būti grąžinami visoms įmonėms, bet praktiškai tuo galėjo pasinaudoti tik įmonės, kurios vartoja daug energijos, palyginti su grynąja gamybos verte⁽⁴⁶⁾. Komisija padarė išvadą, kad mokesčio grąžinimas yra neteisėta valstybės pagalba (t. y. apie kurią nepranešta) ir yra nesuderinamas su vidaus rinka⁽⁴⁷⁾.

(97) Dėl Komisijos sprendimo Austrijos administracinis teismas paprašė Teisingumo Teismą priimti prejudicinį sprendimą⁽⁴⁸⁾. Austrijos teismas pateikė klausimus dėl mokesčių grąžinimo neteisėtumo poveikio masto, Teisingumo Teismas nebekėlė klausimo dėl atrankumo. Tačiau šį klausimą aptarė generalinis advokatas. Savo išvadoje generalinis advokatas nurodė: „kaip pažymi Komisija, suteikus teisę susigrąžinti sumokėtus mokesčius tik toms paslaugas teikiančioms įmonėms (šalia gamybinių įmonių), kurios atitinka 0,35 % ribą, būtų paprasčiausiai padidintas pagalbos gavėjų ratas. Tačiau tai nepašalins pagalbos poveikio, nes išliks atrankos kriterijus“⁽⁴⁹⁾. Jis taip pat nurodė, kad „Komisijos logika 2004 m. sprendime dėl 0,35 % ribos atrankinio pobūdžio pakeistojėje schemoje yra įtikinanti“⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁴⁾ Pirmosios instancijos teismas turėjo apsvarstyti pagalbos schemą Baskų krašte, kuri buvo įgyvendinama kaip mokesčių kreditas investicijoms, viršijančioms 2 500 mln. Ispanijos pesetų ribą: jis nurodė, kad schema yra *de facto* atrankioji, nes mažesnius mokesčius galėjo mokėti tik didelių finansinių išteklių turinčios įmonės (sujungtos bylos T-92/00 ir T-103/00 *Diputación Foral de Álava ir kitos šalys prieš Komisiją* (2002), Rink. p. II-1385, 39 punktas (apeliaciją prieš šį sprendimą Teisingumo Teismas atmetė sujungtose bylose C-186/02 P ir C-188/02 P *Ramondín SA ir kitos šalys prieš Komisiją* (2004), Rink. p. I-10653, 60 ir tolesni punktai. Kitoje byloje Teisingumo Teismas priėmė sprendimą, kad pagalbos schema komercinėms transporto priemonėms pirkti yra *de facto* atrankioji visų pirma dėl to, kad ja negalėjo pasinaudoti stambios įmonės (byla C-409/00 *Ispanija prieš Komisiją* (2003), Rink. p. I-1487, 50 punktas).

⁽⁴⁵⁾ 2004 m. kovo 9 d. Komisijos sprendimo 2005/565/EB dėl Austrijos įgyvendinamos pagalbos schemos 2002 ir 2003 metais grąžinant mokesčių už elektros energiją ir gamtines dujas 47-49 konstatuojamosios dalys (OL L 190, 2005 7 22, p. 13).

⁽⁴⁶⁾ Sprendimas 2005/565/EB.

⁽⁴⁷⁾ Komisijos sprendimo 2005/565/EC 68-70 konstatuojamosios dalys.

⁽⁴⁸⁾ Byla C-368/04 *Transalpine Ölleitung* (2006), Rink. p. I-9957.

⁽⁴⁹⁾ Generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje C-368/04 *Transalpine Ölleitung* 73 punktas.

⁽⁵⁰⁾ Generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje C-368/04 *Transalpine Ölleitung* 72 punktas.

(98) Komisija daro išvadą, kad šiuo atveju nagrinėjama 0,5 % riba yra atrankumo kriterijus, kuris apriboja galimybę naudotis priemone, apie kurią pranešta - ja gali naudotis tik daug energijos naudojančios įmonės, bet negali naudotis tos, kurios nenaudoja daug energijos. Nepaisant sektorių, kurie atitinka naudojimosi kriterijus, skaičiaus, ši riba reiškia, kad ne visos valstybės teritorijoje veikiančios įmonės gali pasinaudoti priemone, apie kurią pranešta. Taigi ši riba paverčia priemonę, apie kurią pranešta, atrankiaja.

(99) Komisija taip pat pažymi, kad tam, kad įmonė įgytų teisę naudotis šiuo atveju vertinamu išimties mechanizmu, ji turi turėti teisę susigrąžinti mokesčius pagal Austrijos energijos mokesčių grąžinimo įstatymą, kurį Komisija svarstė priimdama sprendimą dėl Austrijos energijos mokesčių grąžinimo. Taigi Komisijos argumentai tame sprendime *mutatis mutandis* taikomi ir šiuo atveju.

Dėmesio sutelkimas į prekių gamybą

(100) Dėl Austrijos antros argumentų dalies Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, yra atrankioji dar ir dėl to, kad praktikoje joje dėmesys sutelkiamas į ribotą skaičių įmonių, kurios veikia tam tikrų daug energijos naudojančių prekių gamybos srityje. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, priemonė turi būti analizuojama ne pagal jos priežastis arba tikslus, bet pagal jos poveikį⁽⁵¹⁾. Tai reiškia, kad nors formaliai priemone gali naudotis visi sektoriai ir visos įmonės, ji bus vis tiek laikoma atrankiaja, jei praktiškai ja negalės naudotis visos valstybės teritorijoje veikiančios įmonės. Teisingumo Teismas nurodė, kad „nei didelis besinaudojančių įmonių skaičius, nei pramonės sektorių, kuriems šios įmonės priklauso, įvairovė ir svarba neužtikrina, kad a) schema yra bendroji ekonomikos politikos priemonė“⁽⁵²⁾.

(101) Atlikdama tyrimą Komisija nustatė, kad schemoje, apie kurią pranešta, pagrindinis dėmesys sutelktas į labai nedaugelį įmonių, kurių dauguma užsiima prekių gamyba. 2010 m. rugsėjo 9 d. Austrija pateikė duomenis apie tai, kaip schema taikoma šiuo metu, iš kurių matyti, kad pagalbos intensyvumas yra mažesnis už ribą, nuo kurios apie ją reikia pranešti. Iš šios informacijos matyti, kad iš apie 300 000 Austrijoje veikiančių įmonių dėl galimybės naudotis schema kreipėsi tik apie 2 000, arba

⁽⁵¹⁾ Byla C-173/73 *Italija prieš Komisiją* (1974), Rink. p. 709, 13 punktas.

⁽⁵²⁾ Byla C-75/97 *Belgija prieš Komisiją* (1999), Rink. p. I-3671, 32 punktas.

mažiau kaip 1 % Austrijos įmonių. Taikant schemą apie 66 % pagalbos skirta įmonėms, kurios užsiima „prekių gamyba“⁽⁵³⁾. Komisija pažymi, kad jei Austrija padidintų pagalbos intensyvumą ir ji viršytų *de minimis* ribą, kurios laikantis schema kol kas veikia, priemonė daugiausia būtų skirta prekių gamyba užsiimančioms įmonėms. Tai rodo tai, kad, remiantis Austrijos pateikta informacija, tik 12 įmonių pasinaudotų intensyvesne pagalba, negu teikiama dabar, ir kad iš jų tik dvi veikia transporto sektoriuje, o 10 užsiima prekių gamyba⁽⁵⁴⁾.

- (102) Komisija daro išvadą, kad schema, apie kurią pranešta, teiktų mažai arba neteiktų jokios naudos daugumai Austrijos ūkio sektorių ir teiktų naudą daugiausia vienoje iš prekių gamybos sričių veikiančioms įmonėms. Nepaisant sektorių, kuriems priemone galinčios naudotis įmonės gali priklausyti, skaičiaus, priemonė daugiausia skirta prekių gamyba užsiimančioms įmonėms, todėl yra laikoma *de facto* atrankiaja.

Išvada

- (103) Komisija daro išvadą, kad išimties mechanizmas, apie kurį pranešta, yra atrankusis ir dėl to, kad pagal jį numatyta 0,5 % riba, dėl kurios priemone gali naudotis tik daug energijos naudojančios įmonės, ir dėl to, kad šios įmonės veikia daugiausia prekių gamybos srityje.

Priemonės, pateisinamos sistemos pobūdžiu ir bendra schema

- (104) Komisija pažymi, kad net jei priemonė yra atrankiojo pobūdžio, ji netenkina atrankumo sąlygos, jeigu yra pateisinama sistemos, kurios dalį sudaro, pobūdžiu arba bendra schema⁽⁵⁵⁾. Teisingumo Teismas nuosekliai laikosi nuomonės, kad būtent valstybė narė turi įrodyti, kad taip yra⁽⁵⁶⁾.

- (105) Pasak Teismo, „turi būti nustatytas skirtumas tarp konkrečios mokesčių sistemos tikslų, kurie jai nebūdingi, ir pačiai mokesčių sistemai būdingų mechanizmų, kurie

yra būtini siekiant šių tikslų.“ Tik šie mechanizmai gali būti pateisinami mokesčių sistemos, kurios dalį sudaro priemonė, pobūdžiu arba bendra schema⁽⁵⁷⁾. Visi papildomi tikslai turi būti svarstomi tuo metu, kai vertinamas pagalbos suderinamumas⁽⁵⁸⁾.

- (106) Austrija mano, kad Įstatymo 22c skyriuje mokesčių diferencijavimas numatytas tam, kad papildomus mokesčius galėtų sumokėti įvairių pajėgumų įmonės. Austrija taip pat laikosi nuomonės, kad išimties mechanizmas nesumažina Įstatyme numatytos naudos aplinkos apsaugai, nes pagalbos, skirtos remti ekologiškos elektros gamybą, mastas nemažinamas. Austrija tvirtina, kad tik mažinant aplinkos apsaugos mokesčius tam tikroms įmonėms yra įmanoma sukurti tvarų ekologiškos elektros energijos finansavimo mechanizmą, kuris yra reikalingas norint užtikrinti paramą atsinaujinantiems energijos ištekliams.

- (107) Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad pagrindinis atsiskaitymo kaina sukurtos sistemos tikslas yra padidinti pajamas konkrečiu tikslu - skatinti atsinaujinančiuosius energijos išteklius. Tačiau išimties mechanizmu siekiamas tikslas - padidinti daug energijos naudojančių įmonių konkurencingumą, sumažinant jų elektros energijos kainą ir taip pagerinant atsiskaitymo kaina grindžiamos sistemos priimtinumą. Šis tikslas neatitinka bendros sistemos schemos logikos.

- (108) Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokio papildomo tikslo įgyvendinimu negalima remtis, siekiant priemone pateisinti mokesčių sistemos pobūdžiu arba bendra schema⁽⁵⁹⁾. Jis gali būti analizuojamas tik po to, kai įvertinamas pagalbos suderinamumas⁽⁶⁰⁾.

- (109) Patvirtindama savo nuomonę, kad išimties mechanizmas pateisinamas sistemos logika ir bendra schema, Austrija remiasi dviem sprendimais dėl valstybės pagalbos, bet tais atvejais padėtis buvo kitokia. Valstybės pagalbos priemone Nr. N 271/06, Danijos mokesčiu už perteklinę šilumą, siekta ne padidinti konkurencingumą, bet užtikrinti, kad visų energijos produktų apmokestinimo sąlygos būtų vienodos. Valstybės pagalbos priemonė Nr. N 860/06, dvigubo panaudojimo procesus atleidžiant nuo Vokietijos energijos mokesčio, grindžiamu principu, kad energijos produktai turėtų būti apmokestinami tik kai jie naudojami šildymui arba kaip kuras.

⁽⁵³⁾ Šiame sektoriuje esama tam tikros koncentracijos pasekuriuose, pavyzdžiui, medienos, popieriaus, maisto produktų, stiklo, keramikos, metalo ir cheminių medžiagų gamybos.

⁽⁵⁴⁾ 2010 m. rugsėjo 9 d. Austrijos pateikta informacija (p. 17 ir 5 lentelė, pateikta p. 17), atsakant į 2010 m. liepos 19 d. Komisijos prašymą pateikti informaciją.

⁽⁵⁵⁾ Byla 173/73 *Italija prieš Komisiją* (1974), Rink. p. 709, 33 punktas; byla C-75/97 *Belgija prieš Komisiją* (1999), Rink. p. I-3671, 28–31 punktai; byla C-143/99 *Adria-Wien Pipeline* (2001), Rink. p. I-8365, 41 punktas.

⁽⁵⁶⁾ Byla C-88/03 *Portugalija prieš Komisiją* (2006), Rink. p. I-7115, 81 punktas.

⁽⁵⁷⁾ Žr. 56 išnašą.

⁽⁵⁸⁾ Byla C-487/06 P *British Aggregates Association* prieš *Komisiją* (2008), Rink. p. I-10505, 84–92 punktai.

⁽⁵⁹⁾ Byla C-88/03 *Portugalija prieš Komisiją* (minėta 31 išnašoje), 82 punktas, kuriame regioninė plėtra ir socialinė sanglauda yra minima kaip papildomi politikos tikslai.

⁽⁶⁰⁾ Žr. 58 išnašą.

(110) Vadinas, daug energijos naudojančioms įmonėms skirta išimtis, apie kurią pranešta, nėra pateisinama sistemos, kurios dalį sudaro, pobūdžiu ir bendra schema.

Išvada

(111) Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, atitinka atrankumo sąlygą, nes yra *de facto* atrankioji ir nėra pateisinama sistemos pobūdžiu ir bendra schema.

5.1.4. Konkurencijos iškreipymas ir poveikis prekybai

(112) Priemonės, kuri, Komisijos nuomone, yra veiklos pagalba, naudos gavėjai daugiausia užsiima daug energijos naudojančių prekių, pavyzdžiui, metalo arba popieriaus gaminių, gamyba⁽⁶¹⁾. Tai pramonės šakos, kuriose vyksta valstybių narių tarpusavio prekyba ir vienos valstybės narės įmonės konkuruoja su kitų valstybių narių įmonėmis. Todėl nagrinėjama priemonė gali iškreipyti konkurenciją ir paveikti prekybą vidaus rinkoje.

5.1.5. Išvada

(113) Komisija daro išvadą, kad išimties mechanizmas yra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį, nes dėl jos poveikio gali sumažėti valstybės ištekliai, todėl ji suteikia atrankųjį pranašumą daug energijos naudojančioms įmonėms. Taigi priemonė gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir iškreipyti konkurenciją vidaus rinkoje.

5.2. Pagalbos teisėtumas

(114) Austrija įsipareigojo neteikti pagalbos, kol Europos Komisija jos nepatvirtins. Austrija pranešė apie priemonę prieš ją pradėdama taikyti, taigi, įvykdė prievolę pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį⁽⁶²⁾.

5.3. Pagalbos suderinamumas

(115) Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalį Komisija gali paskelbti, kad valstybės pagalba yra suderinama su vidaus rinka. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką įrodymų, kad priemonė yra suderinama, našta tenka valstybei narėi⁽⁶³⁾.

⁽⁶¹⁾ Žr. 54 išnašą.

⁽⁶²⁾ Kol nepriimtas Komisijos sprendimas, Austrija taikė išimties mechanizmą kaip *de minimis* pagalbą.

⁽⁶³⁾ Byla C-364/90 *Italija prieš Komisiją* (1993), Rink. p. I-2097, 20 punktas; sujungtos bylos T-132/96 ir T-143/96 *Freistaat Sachsen ir kitos šalys prieš Komisiją* (1999), Rink. p. II-3663, 140 punktas; byla C-372/97 *Italija prieš Komisiją* (2004), Rink. p. I-3679, 81 punktas.

(116) Tais atvejais, kai pagalba patenka į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies taikymo sritį, Komisija turi plačią veiksmų laisvę⁽⁶⁴⁾. Naudodamasi savo veiksmų laisve, ji parengė gaires ir pranešimus, kuriuose išdėstė paskelbimo, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalį, kriterijus. Teisingumo Teismas nuosekliai laikėsi nuomonės, kad Komisija privalo laikytis gairių ir pranešimų, kuriuos yra paskelbusi valstybės pagalbos priežiūros srityje, jeigu jie neprieštarauja Sutarčiai ir jei juos valstybės narės pripažįsta⁽⁶⁵⁾.

(117) Todėl pirmiausia reikia apsvarstyti, ar pagalba, apie kurią pranešta, patenka į kurių nors vieno ar kelių gairių arba pranešimų taikymo sritį ir ar gali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka, nes atitinka juose nustatytus suderinamumo kriterijus.

(118) Austrija tvirtina, kad priemonė, apie kurią pranešta, patenka į Pagalbos aplinkos apsaugai gairių⁽⁶⁶⁾ taikymo sritį arba kad Pagalbos aplinkos apsaugai gairės yra taikytinos pagal analogiją. Taip pat ji tvirtina, kad pagalba patenka į Bendrojo bendrosios išimties reglamento⁽⁶⁷⁾ taikymo sritį.

(119) Tačiau atvejais, kai veiklos pagalba gali būti teikiama, yra aiškiai apibrėžti. Visų pirma, veiklos pagalba mažinant mokesčius gali būti teikiama esant specialioms sąlygoms pagal Pagalbos aplinkos apsaugai gairių⁽⁶⁸⁾ 4 skyrių arba pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnį⁽⁶⁹⁾. Tam tikromis sąlygomis pagalba taip pat gali būti vertinama tiesiogiai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

5.3.1. Pagalbos aplinkos apsaugai gairės

(120) Pagalbos aplinkos apsaugai gairėse paaiškinta jų taikymo sritis⁽⁷⁰⁾:

⁽⁶⁴⁾ Byla 142/87 *Belgija prieš Komisiją* (1990), Rink. p. I-959, 56 punktas; byla C-39/94 *Syndicat français de l'Express international (SFEI) ir kitos šalys prieš La Poste ir kitas šalis* (1996), Rink. p. I-3547, 36 punktas.

⁽⁶⁵⁾ Byla C-313/90 *Comité International de la Rayonne et des Fibres Synthétiques (CIRFS) ir kitos šalys prieš Komisiją* (1993), Rink. p. I-1125, 36 punktas; byla C-311/94 *Ijssel-Vliet Combinatie BV prieš Minister van Economische Zaken* (1996), Rink. p. I-5023, 43 punktas; byla C-351/98 *Ispanija prieš Komisiją* (2002), Rink. p. I-8031, 53 punktas.

⁽⁶⁶⁾ Žr. 3 išnašą.

⁽⁶⁷⁾ Reglamentas (EB) Nr. 800/2008.

⁽⁶⁸⁾ Žr. 3 išnašą.

⁽⁶⁹⁾ Reglamentas (EB) Nr. 800/2008.

⁽⁷⁰⁾ Žr. 3 išnašą.

- „(58) Šios gairės taikomos valstybės pagalbai aplinkos apsaugai. Jos taikomos laikantis kitų Bendrijos politikos valstybės pagalbos srityje principų, kitų Europos bendrijos steigimo sutarties ir Europos Sąjungos sutarties nuostatų bei vadovaujantis šiomis sutartimis priimtais teisės aktais.
- (59) Šios gairės taikomos pagalbai, skirtai aplinkos apsaugai visuose sektoriuose, kuriuos reglamentuoja EB sutartis. Jos taip pat taikomos sektoriams, kuriuose galioja specialios Bendrijos valstybės pagalbos taisyklės (plieno apdirbimo, laivų statybos, variklinių transporto priemonių, sintetinio pluošto, transporto, anglies, žemės ūkio ir žuvininkystės), jeigu konkrečiose taisyklėse nenustatyta kitaip.“
- (121) Gairių 70 punkto 1 dalyje „aplinkos apsauga“ apibrėžiama kaip „bet kokie veiksmai, kuriais siekiama kompensuoti žalą arba užkirsti kelią žalai, kuri gali būti padaryta paties pagalbos gavėjo veiksmais fizinei aplinkai ar gamtiniams ištekliams, sumažinti tokios žalos riziką arba skatinti veiksmingesnį gamtinių išteklių naudojimą, įskaitant energijos taupymo priemones ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą“. 151 punkte nurodyta, kad tam, kad priemonė patektų į Gairių taikymo sritį, pakanka, kad ja netiesiogiai būtų gerinamas aplinkos apsaugos lygis.
- (122) Austrija mano, kad išimties mechanizmas netiesiogiai padeda užtikrinti aplinkos apsaugą dėl dviejų priežasčių: tai būtina sąlyga, siekiant užtikrinti politinę paramą atsisakymo kainos kėlimui, kuris yra reikalingas norint toliau finansuoti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių didinimą; jis didina elektros energijos naudojimo kainas, taip skatindama energiją naudoti efektyviau.
- (123) Dėl pirmo argumento Komisija pažymi, kad tarp atsisakymo kainos ir elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybos lygio ryšys nebūtinai yra. Pagal 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikinančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB ⁽⁷¹⁾, Austrija privalo didinti elektros energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamybą. Tačiau ji gali pati nuspręsti, kaip tai finansuoti. Pavyzdžiui, ji gali naudoti mokesťines pajamas. Taigi išimties mechanizmas nėra būtinas norint padidinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą.
- (124) Dėl antro argumento Komisija pažymi, kad išimties mechanizmas veikia kaip aukščiausia mokesčio riba. Todėl vidutinė elektros energijos kaina, kurią moka
- daug energijos naudojančios verslo įmonės, mažėja už kiekvieną jų suvartotą kilovatvalandę, kuri viršija žemiausią ribą. Išimties mechanizmu energijos vartojimo efektyvumas ne skatinamas, o faktiškai mažinamas.
- (125) Komisija daro išvadą, kad išimties mechanizmas nepatenka į Pagalbos aplinkos apsaugai gairių taikymo sritį.
- (126) Bet net jei priemonė patektų - nors nepatenka - į Gairių taikymo sritį, Komisija pažymi, kad tuo remdamasi negalėtų paskelbti, kad ji yra suderinama, nes dėl toliau nurodytų priežasčių neatitinka Gairių 4 skyriuje išdėstytų kriterijų.
- (127) Suderinamumui įvertinti Gairių 4 skyriuje aplinkos apsaugos mokesčiai skirstomi į suderintus ir nesuderintus. Parafiskalinė rinkliava, kurią sudaro atsisakymo kaina, nėra aplinkos apsaugos mokesťis, kuri reikia suderinti Sąjungos lygmeniu. Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyvoje nustatyti tikslai atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje, kurių privaloma siekti, bet tai, kaip juos pasiekti, valstybėms narėms paliekama nuspręsti pačioms.
- (128) Todėl išimties mechanizmą reikėtų vertinti remiantis Gairių 4 skyriuje pateiktomis nesuderintų aplinkos apsaugos mokesčių taisyklėmis ⁽⁷²⁾.
- (129) Pagal šias nuostatas valstybė narė turi pateikti informaciją apie atitinkamus sektorius arba tų kategorijų naudos gavėjus, kurie atleidžiami nuo mokesčių arba kuriems mokesčiai mažinami, apie pagrindinių naudos gavėjų padėtį kiekviename sektoriuje ir apie tai, kaip apmokestinimas prisideda prie aplinkos apsaugos. Sektoriai, kuriems taikoma išimtis, turėtų būti tinkamai apibūdinti, pateiktas kiekvieno sektoriaus pagrindinių naudos gavėjų sąrašas (ypač atsižvelgiant į apyvartą, rinkos dalį ir mokesčių bazės dydį) ⁽⁷³⁾. Remdamasi šia informacija, Komisija turi įvertinti, ar aplinkos apsaugos mokesčių mažinimas arba atleidimas nuo jų yra būtinas ir proporcingas. Dėl būtinumo - naudos gavėjų pasirinkimas turi būti pagrįstas objektyviais ir skaidriais kriterijais, nesumažintas aplinkos apsaugos mokesťis turi labai didinti gamybos išlaidas ir jų turi būti negalima perkelti vartotojams, stipriai nesumažinus pardavimo masto ⁽⁷⁴⁾. Dėl proporcingumo - valstybė narė turi įrodyti, kad kiekvienas naudos gavėjas moka dalį nacionalinio mokesčio,

⁽⁷¹⁾ OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

⁽⁷²⁾ Kaip jau paaiškinta, Komisija mano, kad tiekimo tarifas tikrai nėra suderintas aplinkos apsaugos mokesťis.

⁽⁷³⁾ Gairių 156 punktas.

⁽⁷⁴⁾ Gairių 158 punktas.

kuris iš esmės atitinka jo veiklos rezultatus aplinkos apsaugos požiūriu, arba bent 20 % nacionalinio mokesčio, nebent mažesnis lygis būtų pateisinamas atsižvelgiant į ribotą konkurencijos iškraipymą, ir jei sumažinimas arba atleidimas nuo mokesčio suteikiamas su sąlyga, kad sudaromi susitarimai, kuriais siekiama aplinkos apsaugos tikslų ⁽⁷⁵⁾.

- (130) Nors Komisija pakartotinai prašė Austrijos, tačiau Austrija šios informacijos nepateikė ⁽⁷⁶⁾. Todėl Komisija negalėjo įvertinti, ar pagalba yra būtina ir proporcinga ir ar gali prisidėti prie aplinkos apsaugos.

5.3.2. Analogija su Gairių 4 skyriumi

- (131) Atsižvelgdama į tai, kad išimties mechanizmas, apie kurį pranešta, net ir netiesiogiai neprisideda prie aplinkos apsaugos, Komisija svarstė, ar jį galima patvirtinti pagal analogiją su Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriumi.

- (132) Austrija teigia, kad išimties mechanizmą galima vertinti pagal analogiją su suderintų energijos mokesčių mažinimo taisyklėmis, išdėstytomis Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 152-153 punktuose. Gairių 4 skyriuje numatyti du aplinkos apsaugos mažinimo vertinimo būdai - išvada pagal kiekvieną jų gali būti kitokia. Pirma, jame nustatytos pagal Energijos mokesčių direktyvą suderintų energijos mokesčių mažinimo, kuris gali būti skelbiamas suderinamu su vidaus rinka be tolesnės analizės, jeigu bus laikomasi Energijos mokesčių direktyvoje nustatyto minimalaus mokesčių lygio, taisyklės. Antra, jame nustatytos specialios nesuderintų energijos mokesčių mažinimo taisyklės, kai mokesčiai yra mažesni už Energijos mokesčių direktyvoje nustatytą minimalų mokesčių lygį. Bet kuriuo atveju valstybė narė, be kitų dalykų, turi pateikti išsamią informaciją apie priemonės būtinumą ir proporcingumą. Austrija tvirtina, kad Komisija galėtų patvirtinti parafiskalinių rinkliavų išimties mechanizmą remdamasi tuo, kad naudos gavėjai moka mokesčių, ne mažesnių už minimalų Austrijos energijos mokesčių lygį.

- (133) Komisija pažymi, kad jos pačios sprendimuose arba Europos Teisingumo Teismo sprendimuose nėra buvę atvejų, kad suderintų energijos mokesčių vertinimo taisy-

klės pagal Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyrių būtų taikomos parafiskaliniams rinkliavoms pagal analogiją.

- (134) Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Sąjungos teisės norma gali būti taikoma pagal analogiją, jeigu įvykdomos toliau nurodytos dvi sąlygos. Pirma, atitinkamam atvejui taikomos taisyklės turi būti labai panašios į taisyklės, kurias siekiama taikyti pagal analogiją. Antra, atitinkamam atvejui taikomose taisyklėse turi būti spraga, kuri yra nesuderinama su bendroju ES teisės principu ir kurią galima užpildyti pagal analogiją ⁽⁷⁷⁾. Atsižvelgdama į šias sąlygas, Komisija pažymi, kad analogiją pagal ES teisę galima taikyti tik išimtinėmis aplinkybėmis.

Taisyklių panašumas

- (135) Pirma, atitinkamam atvejui taikomos taisyklės turi būti labai panašios į taisyklės, kurias siekiama taikyti pagal analogiją. Kadangi Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriuje nagrinėjamas aplinkos mokesčių mažinimas arba atleidimas nuo jų, taisyklės, reglamentuojančios rinkliavas, apie kurias pranešta, pagal Ekologiškos elektros energijos įstatymą turėtų būti panašios į tas, kurios taikomos aplinkos apsaugos mokesčiams.

Tačiau Komisija daro išvadą, kad teisinė pozicija dėl aplinkos apsaugos mokesčių pagal ES teisę nėra panaši į teisinę poziciją dėl parafiskalinių rinkliavų pagal ES teisę. Nors ES teisės aktuose nėra konkrečių parafiskalinių rinkliavų taisyklių, konkrečių energijos mokesčių taisyklių esama. Visų pirma, tai Energijos mokesčių direktyvoje nustatyti minimalūs mokesčių lygiai ir šių minimalių lygių išimtys, taikomos Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriuje ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnyje nustatytais sąlygomis. Taisyklių dėl atleidimo nuo parafiskalinių rinkliavų arba jų mažinimo, taip pat taisyklių dėl minimalaus jų lygio nėra.

- (136) Komisija daro išvadą, kad pagal Austrijos schemą nustatytų parafiskalinių rinkliavų nereglamentuoja taisyklės, kurios yra panašios į aplinkos apsaugos mokesčiams pagal ES teisę taikomas taisyklės.

Su ES teise nesuderinama spraga

- (137) Antra, atitinkamam atvejui taikomose taisyklėse turi būti spraga, kuri yra nesuderinama su bendroju ES teisės principu ir kurią galima užpildyti pagal analogiją.

⁽⁷⁵⁾ Gairių 159 punktas.

⁽⁷⁶⁾ Austrija neatsakė į šiame punkte išdėstytus klausimus, kuriuos Komisija pateikė 2010 m. birželio 21 d. ir liepos 19 d.

⁽⁷⁷⁾ Byla 165/84 *Krohn prieš Bundesanstalt für Landwirtschaftliche Marktordnung* (1985), Rink. p. 3997, 14 punktas; byla 6/78 *Union française de Céréales prieš Hauptzollamt Hamburg-Jonas* (1978), Rink. p. 1675.

(138) Tačiau priemonės, kurios nepatenka į Pagalbos aplinkos apsaugai gairių taikymo sritį, vis tiek gali būti vertinamos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Taigi Komisija Gairėse nenustatė jokios spragos, kuria būtų galima remtis kaip pagrindu pagal analogiją vertinti priemones, apie kurias pranešta. Tokia pati išvada daroma nepaisant to, ar analogija darytina su suderintais, ar su nesuderintais mokesčiais.

(139) Ir taisyklių dėl atleidimo nuo parafiskalinių rinkliavų jokiū būdu negali pagal analogiją atstoti taisyklės, kuriomis reglamentuojamas energijos mokesčių mažinimas pagal ES teisę. Jeigu taisyklės, kuriomis reglamentuojamas suderintų energijos mokesčių mažinimas, būtų pagal analogiją taikomos nesuderintoms parafiskalinėms rinkliavoms, įmonės galėtų laikytis Energijos mokesčių direktyvoje nustatyto minimalaus mokesčių lygio mokėdamos tokias parafiskalines rinkliavas. Todėl toks požiūris neatitinka Energijos mokesčių direktyvos esmės. Komisija mano, kad Energijos mokesčių direktyvoje minimalūs tarifai nustatyti tik siekiant, kad jie būtų taikomi pagal suderintą energijos mokesčių sistemą. Jeigu jie būtų naudojami ne pagal suderintą sistemą kaip atskaitos taškas, jiems būtų suteikta prasmė, kurios suteikti neketinta. Akivaizdu, kad minimalūs tarifai buvo nustatyti ne tam, kad būtų apibrėžta bendra našta, kurią daug energijos naudojančios įmonės privalo prisiimti įgyvendinant aplinkos apsaugos reguliavimo priemones, visų pirma priemones, kurias sukuria tiekimo tarifų finansavimo mechanizmai. Laikantis tokio požiūrio taip pat būtų neatsižvelgta į tai, kad valstybės pagalbos politikoje galioja švelnus požiūris į mokesčių išimtis, viršijančias suderintą minimalų lygį, nes vienodos veiklos sąlygos užtikrinamos bent tam tikra prasme, laikantis minimalių visose valstybėse narėse galiojančių tarifų. Šis argumentas netaikomas naštai, kuri sukurama, kai tiekimo tarifai yra nesuderinti ir kai bet kuris nukrypimas nuo standartinio mokesčio gali iškraipyti konkurenciją.

(140) Vadinasi tai, kad nėra parafiskalinių rinkliavų mažinimo taisyklių, nėra spraga, kuri yra nesuderinama su bendruoju ES teisės principu ir kurią būtų galima užpildyti pagal analogiją su esamomis suderintų energijos mokesčių mažinimo taisyklėmis.

(141) Bet kuriuo atveju, jeigu tas taisyklės būtų galima taikyti pagal analogiją, išimties mechanizmo negalima būtų laikyti suderinamu dėl 129-133 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių.

I š v a d a

(142) Komisija daro išvadą, kad negali išvesti analogijos tarp išimties mechanizmo, apie kurį pranešta, ir suderintų

energijos mokesčių mažinimo vertinimo taisyklių pagal Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyrių ir kad dėl to negali patvirtinti išimties mechanizmo remdamasi tokia analogija.

5.3.3. Analogija su Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsniu

(143) Komisija taip pat svarstė, ar galėtų patvirtinti išimties mechanizmą remdamasi Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsniu.

(144) Austrija laikosi nuomonės, kad Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriaus ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnio formulavimo skirtumai suteikia tam tikrą galimybę tvirtinti priemonę pagal analogiją su Reglamento 25 straipsniu. Austrija nurodo, kad Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 152 punkte rašoma:

„Kad suderintų mokesčių, visų pirma suderintų remiantis Direktyva 2003/96/EB, mažinimas arba atleidimas nuo jų būtų patvirtintas pagal EB sutarties 87 straipsnį, jis turi būti suderinamas su tam tikrais taikomais Bendrijos teisės aktais ir atitikti juose nustatytas ribas bei sąlygas.“

(145) Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnyje rašoma:

„Pagalbos aplinkos apsaugos mokesčių lengvatų forma schemas, tenkinančios Direktyvos 2003/96/EB sąlygas, laikomos suderinamos su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalį ir joms netaikomas reikalavimas pranešti pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį, jeigu laikomasi šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų sąlygų“⁽⁷⁸⁾.

(146) Austrija daro išvadą, kad Reglamento 25 straipsnio taikymo sritis gali būti platesnė negu Gairių 125 punkto. Austrija tvirtina, kad Gairių 152 punktą galima taikyti tik pagal Energijos mokesčių direktyvą suderintiems mokesčiams, o reglamento 25 straipsnyje reikalaujama tik kad išimties mechanizmas atitiktų Energijos mokesčių direktyvoje nustatytą minimalų mokesčių lygį, net jei tai nėra suderintas energijos mokeskis. Todėl reglamento 25

⁽⁷⁸⁾ Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnio 2 dalyje rašoma, kad „pagalbos gavėjai, kuriems taikomos mokesčių lengvatos, moka bent mažiausią Direktyvoje 2003/96/EB Bendrijos nustatytą mokestį“ (Energijos mokesčių direktyva). Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad „mokesčiai sumažinami ne ilgesniam kaip dešimties metų laikotarpiui. Pasibaigus šiam 10 metų laikotarpiui valstybės narės turėtų iš naujo vertinti tokių pagalbos priemonių tinkamumą.“

straipsnį galima taikyti nesuderintų aplinkos mokesčių mažinimui, kuris gali būti įvertintas kaip suderinamas, jeigu taikant bendrą apmokestinimo sistemą bus laikomasi minimalaus energijos mokesčių lygio. Austrija pripažįsta, kad pagal Ekologiškos elektros energijos įstatymą mokamos įmokos nėra mokestis⁽⁷⁹⁾, bet teigia, kad išimties mechanizmas, apie kurį pranešta, gali būti vertinamas ir tvirtinamas pagal analogiją su aplinkos apsaugos mokesčių nuostatomis, išdėstytais Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnyje.

(147) Tačiau, Komisijos nuomone, nėra galimybės taikyti analogiją su Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsniu. Pirma, atitinkamam atvejui taikomos taisyklės nėra panašios į taisykles, kurias siekiama taikyti pagal analogiją. Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnio tekste aiškiai nurodyta, kad straipsnis taikomas tik pagal Energijos mokesčių direktyvą suderintiems aplinkos apsaugos mokesčiams. Taigi mokesčio priskyrimas prie energijos mokesčių yra reglamento 25 straipsnio taikymo „sąlyga“. Ši aiškinimą patvirtina tai, kad, remiantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento sistemos logika, jo taikymo sritis negali būti platesnė už Pagalbos aplinkos apsaugai gairių, į kurias jame daroma nuoroda, taikymo sritį. Todėl akivaizdu, kad reglamento 25 straipsnis taikomas tik pagal Energijos mokesčių direktyvą suderintiems aplinkos apsaugos mokesčiams. Kaip jau paaiškinta, pagal Ekologiškos elektros energijos įstatymą mokamos įmokos nėra aplinkos apsaugos mokesčiai, tad Energijos mokesčių direktyvos nuostatos joms netaikomos. Vadinasi, energijos mokesčius reglamentuojančios taisyklės nėra panašios į taisykles, kuriomis reglamentuojami Austrijos tiekimo tarifai. Antra, atitinkamam atvejui taikomose taisyklėse nėra spragos, kuri yra nesuderinama su bendruoju ES teisės principu ir kurią galima būtų užpildyti pagal analogiją. Mokesčio mažinimai ir panašios priemonės, kurioms netaikomas Bendrasis bendrosios išimties reglamentas, nėra savaime nesuderinamos su ES teise. Jų atveju paprasčiausiai reikia laikytis bendros prievolės apie juos pranešti pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnį. Tada jas galima įvertinti ir padaryti išvadą, ar jos yra suderinamos pagal Pagalbos aplinkos apsaugai gaires arba, jei Gairės netaikomos, tiesiogiai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Vadinasi, Austrijos pagalbos schemos vertinimui taikytinose taisyklėse nėra su ES teise nesuderinamos spragos.

(148) Komisija daro išvadą, kad negali išvesti analogijos tarp įmokų, mokamų pagal Ekologiškos elektros energijos įstatymą, ir suderintų energijos mokesčių, nurodytų Bendrojo bendrosios išimties reglamento 25 straipsnyje, ir kad dėl to negali patvirtinti išimties mechanizmo remdamasi tokia analogija.

⁽⁷⁹⁾ 2010 m. rugsėjo 9 d. Austrijos pateikta informacija, p. 19, atsakant į Komisijos 2001 m. liepos 19 d. prašymą pateikti informaciją.

5.3.4. Suderinamumas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą

(149) Komisija pažymi, kad Austrija neprašė, kad išimties mechanizmą būtų galima laikyti suderinamu tiesiogiai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Būtent valstybė narė turi nurodyti visus suderinamumo pagrindus⁽⁸⁰⁾ ir įrodyti, kad jų sąlygos įvykdytos ir tik dėl šios priežasties Austrija negali remtis šiuo suderinamumo pagrindu.

(150) Vis dėlto Komisija svarstė, ar galėtų išimties mechanizmą paskelbti esant suderinamą remdamasi šiuo teisiniu pagrindu.

(151) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyta, kad „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka. Remdamasi teismų praktika Komisija gali paskelbti valstybės pagalbą esant suderinamą su vidaus rinka, jeigu pagalba padeda siekti bendro intereso tikslo⁽⁸¹⁾, yra reikalinga šiam tikslui pasiekti⁽⁸²⁾ ir netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.

(152) Taigi nusistovėjusi tokia Komisijos praktika, kad priemonės gali būti tiesiogiai skelbiamos esančios suderinamomis pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu yra būtinos ir proporcingos ir jeigu teigiamas poveikis bendram tikslui nusveria neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai⁽⁸³⁾. Komisija mano, kad šiuo atžvilgiu tikslinga iškelti šiuos klausimus:

1) Ar valstybės pagalbos priemone siekiama aiškiai apibrėžto bendro intereso tikslo?

⁽⁸⁰⁾ Žr. 63 išnašą.

⁽⁸¹⁾ Byla T-162/06 *Kronoply prieš Komisiją* (2009), Rink. p. II-1, visų pirma 65, 66, 74 ir 75 punktai.

⁽⁸²⁾ Byla T-187/99 *Agrana Zucker und Stärke prieš Komisiją* (2001), Rink. p. II-1587, 74 punktas; byla T-126/99 *Graphischer Maschinenbau prieš Komisiją* (2002), Rink. p. II-2427, 41–43 punktai; byla C-390/06 *Nuova Agricast* (2008), Rink. p. I-2577, 68–69 punktai.

⁽⁸³⁾ Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistema, 1.3 punktas (OL C 323, 2006 12 30, p. 1), Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairės, 1.3 punktas (OL C 82, 2008 4 1, p. 1).

2) Ar pagalba aiškiai apibrėžta, kad siekiama bendro intereso tikslo? Visų pirma:

- a) Ar pagalbos priemonė yra tikslinga ir būtina, ar yra kitų, tinkamesnių priemonių?
- b) Ar daromas skatinamasis poveikis, kitaip tariant, ar pagalba keičia įmonių elgseną?
- c) Ar priemonė yra proporcinga, kitaip tariant, ar tą patį elgsenos pokytį būtų galima pasiekti mažesne pagalba?

3. Ar konkurencijos iškraipymas ir poveikis prekybai yra apribotas taip, kad bendras rezultatas būtų teigiamas?

Bendro intereso tikslas

(153) Austrija teigia, kad pagrindinis priemonės tikslas yra aplinkos apsauga. Tačiau kaip paaiškinta pirmiau, 126 - 129 punktuose, išimties mechanizmas neprideda prie aplinkos apsaugos.

(154) Be to, bet kokio priemonės aplinkos apsaugos poveikio turi būti siekiama bendrai didinant tiekimo tarifus, kas, Austrijos nuomone, nebūtų įmanoma, jei nebūtų užtikrintas tolesnis daug energijos naudojančių verslo įmonių konkurencingumas taikant išimties mechanizmą, apie kurį pranešta. Austrijos valdžios institucijos pateiktoje informacijoje faktiškai pripažįsta, kad išimties mechanizmo tikslas yra gerinti Austrijos daug energijos naudojančių verslo įmonių konkurencingumą, palyginti su jų konkurentais kitose valstybėse narėse. Savo sprendimuose Komisija niekada nesutiko, kad tokia pagalba padeda siekti bendro intereso tikslo.

(155) Vienintelė šios praktikos išimtis nustatyta Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriuje. Bet net ir tada, kai Komisija sutinka su aplinkos apsaugos mokesčio mažinimu, ji reikalauja, kad būtų mokamas minimalaus lygio mokesčio. Tai reiškia, kad bendras įmonės, kuri naudojami mokesčio mažinimu, indėlis į mokesčines pajamas vis tiek didėja su kiekvienu taršos vienetu. Šiuo atveju padėtis yra kitokia. Įmokai nustatyta aukščiausia riba - 0,5 % grynosios gamybos vertės. Už jokių papildomus taršos vienetus parafiskalinė rinkliava nebemokama. Taigi, įmoka už taršos vienetą mažėja su kiekvienu papildomu vienetu. Todėl užuot skatinusi išteklių naudojimo efektyvumą, sistema skatina naudoti papildomus išteklius.

(156) Todėl Komisija mano, kad pagalba nepadedą siekti bendro intereso tikslo.

Tinkamos politikos priemonės

(157) Remiantis teismų praktika „veiklos pagalba, tai yra pagalba, kuria siekiama atleisti įmonę nuo išlaidų, kurias ji pati įprastomis sąlygomis turėtų apmokėti savo kasdienėje valdymo arba įprastoje veikloje, apmokėjimo, iš esmės nepatenka į 92 straipsnio 3 dalies [dabar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies] taikymo sritį“⁽⁸⁴⁾. Teismai nurodė, kad „remiantis atitinkama teismų praktika tokios pagalbos poveikis iš esmės iškreipia konkurenciją tuose sektoriuose, kuriuose ji teikiama, nors ji vien dėl savo pobūdžio negali pasiekti jokių minėtų išimčių tikslų“⁽⁸⁵⁾. Šiuo atveju Komisija daro išvadą, kad išimties mechanizmas yra veiklos pagalba, nes atleidžia naudos gavėjus nuo dalies elektros pirkimo išlaidų, kurias šie įprastomis sąlygomis turėtų apmokėti savo kasdienėje veikloje, apmokėjimo.

(158) NET jeigu konkurencingumo padidinimas būtų bendro intereso tikslas, Komisija mano, kad veiklos pagalba bet kuriuo atveju būtų netinkama politikos priemonė tam tikslui siekti.

(159) Dėl aplinkos apsaugos mokesčių Komisija sutiko su ribota šio principo išimtimi, bet turėdama omenyje konkretų tikslą. Aplinkos apsaugos mokesčių mažinimas tam tikriems sektoriams arba įmonių kategorijoms arba atleidimas nuo jų yra leidžiamas pagal Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyrių, jeigu taip sudaromos sąlygos toms įmonėms nustatyti didesnius mokesčius ir taip apskritai pagerinti vidinį išlaidų paskirstymą bei sukurti papildomą paskatą gerinti aplinkos apsaugą. Šiuo atžvilgiu Komisija laikėsi nuomonės, kad tokio pobūdžio pagalba galėtų būti reikalinga, kad būtų galima netiesiogiai pašalinti neigiamus išorės veiksnius sudarius sąlygas įvesti arba išlaikyti palyginti aukštą nacionalinių aplinkos apsaugos mokesčių lygį.

(160) Tačiau Komisija mano, kad ekologiškai elektros energijai remti skirtos įmokos, nuo kurių naudos gavėjus pagal schemą, apie kurią pranešta, ketinama atleisti, nėra aplinkos apsaugos mokesčiai pagal Gairių 70 punkto 14 papunktį ir 151 punktą. Mokesčiai yra mokami į bendrą valstybės biudžetą. Įmokos, nuo kurių naudos gavėjus pagal schemą, apie kurią pranešta, ketinama atleisti, nėra mokamos į bendrą valstybės biudžetą. Jos yra naudojamos tik finansuoti įmokomos OeMAG, kuri remia ekologiškos elektros energijos gamintojus per tiekimo tarifus. Taigi šios įmokos nėra aplinkos apsaugos mokesčiai.

⁽⁸⁴⁾ Byla C-459/93 *Siemens SA prieš Komisiją* (1995), Rink. p. I-1675, 48 punktas.

⁽⁸⁵⁾ Byla T-459/93 *Siemens SA prieš Komisiją* (1995), Rink. p. II-1675, 48 punktas. Taip pat žr. 2010 m. liepos 8 d. bylos T-396/08 *Freistaat Sachsen ir Land Sachsen-Anhalt prieš Komisiją*, dar nepaskelbta, 46-48 punktas; byla C-156/98 *Vokietija prieš Komisiją* (2000), Rink. p. I-6857, 30 punktas su tolesnėmis nuorodomis.

- (161) Komisija mano, kad bet kuri bendrosios taisyklės dėl veiklos pagalbos nesuderinamumo išimtis, numatyta Pagalbos aplinkos apsaugai gairėse, turėtų būti aiškinama griežtai. Todėl, kadangi Gairių 4 skyrius yra išimtis, jis turi būti taikomas tik aplinkos apsaugos mokesčiams.
- (162) Be to, kaip paaiškinta pirmiau, Gairių 4 skyriaus taikymas parafiskalinėms rinkliavoms prieštarautų tų taisyklių ir Energijos mokesčių direktyvos tikslams, susijusiems su suderintais energijos mokesčiais. Toks požiūris taip pat galėtų lemti, kad šios nuostatos būtų apskritai taikomos parafiskalinėms rinkliavoms aplinkos apsaugos srityje (pvz., parafiskalinėms rinkliavoms už atliekas ir pan.). Toks platus taikymas prieštarauja Gairių 4 skyriaus taikymo sričiai ir tikslams.
- (163) Taigi Komisija mano, kad veiklos pagalba, teikiama mažinant parafiskalines rinkliavas, nėra tinkama priemonė aplinkos apsaugai gerinti. Komisija dar niekada Pagalbos aplinkos apsaugai gairių 4 skyriaus netaikė kito pobūdžio mokesčiams ir parafiskalinėms rinkliavoms.
- (164) Komisija pažymi, kad aplinkos apsaugos mokestis, net jei taikomas sumažintas tarifas, yra tiesiogiai proporcingas taršos, kurią sukelia atitinkama įmonė, lygiui. Tačiau šiuo atveju nustatyta tam tikra aukščiausia įmokos riba. Bet koks vartojimas viršijant tą ribą nebeapmokestinamas. Šis išimties mechanizmas panaikina bet koki parafiskalinės rinkliavos skatinamąjį poveikį laikytis išteklius tausojančios elgsenos.
- (166) Pagal šias nuostatas valstybė narė turi pateikti informaciją apie atitinkamus sektorius arba tų kategorijų naudos gavėjus, kurie atleidžiami nuo mokesčių arba kuriems mokesčiai mažinami, apie pagrindinių naudos gavėjų padėtį kiekviename sektoriuje ir apie tai, kaip apmokestinimas prisideda prie aplinkos apsaugos. Sektoriai, kuriems taikoma išimtis, turėtų būti tinkamai apibūdinti, pateiktas kiekvieno sektoriaus pagrindinių naudos gavėjų sąrašas (ypač atsižvelgiant į apyvartą, rinkos dalį ir mokesčių bazės dydį) ⁽⁸⁷⁾. Remdamasi šia informacija, Komisija turi įvertinti, ar aplinkos apsaugos mokesčių mažinimas arba atleidimas nuo jų yra būtinas ir proporcingas. Dėl būtinumo - naudos gavėjų pasirinkimas turi būti pagrįstas objektyviais ir skaidriais kriterijais, nesumažintas aplinkos apsaugos mokestis turi labai didinti gamybos išlaidas ir jų turi būti negalima perkelti vartotojams, stipriai nesumažinus pardavimo masto ⁽⁸⁸⁾. Dėl proporcingumo - valstybė narė turi įrodyti, kad kiekvienas naudos gavėjas moka dalį nacionalinio mokesčio, kuris iš esmės atitinka jo veiklos rezultatus aplinkos apsaugos požiūriu, arba bent 20 % nacionalinio mokesčio, nebent mažesnis lygis būtų pateisinamas atsižvelgiant į ribotą konkurencijos iškraipymą, ir jei sumažinimas arba atleidimas nuo mokesčio suteikiamas su sąlyga, kad sudaromi susitarimai, kuriais siekiama aplinkos apsaugos tikslų ⁽⁸⁹⁾.
- (167) Nors Komisija pakartotinai prašė Austrijos, tačiau Austrija šios informacijos nepateikė ⁽⁹⁰⁾. Todėl Komisija negalėjo įvertinti, ar pagalba yra būtina ir proporcinga ir ar gali prisidėti prie aplinkos apsaugos.
- (168) Pagaliau Austrija taip pat neįrodė, kad išimties mechanizmas darytų kokį nors skatinamąjį poveikį.

Būtinumas, skatinamasis poveikis ir proporcingumas

- (165) Jeigu reikėtų pripažinti, kad veiklos pagalba mažinant parafiskalines rinkliavas yra tinkama politikos priemonė, būtų vertinama, ar atitinkama veiklos pagalba yra reikalinga ir proporcinga, taip pat kaip nesuderintų aplinkos apsaugos mokesčių mažinimas pagal Pagalbos aplinkos apsaugai gairių ⁽⁸⁶⁾ 4 skyrių, nes nesuderintų aplinkos apsaugos mokesčių vertinimas pagal 4 skyrių atspindi bendrus išsamios ekonominės analizės principus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

⁽⁸⁶⁾ Kaip jau paaiškinta, Komisija mano, kad tiekimo tarifas tikrai nėra suderintas aplinkos apsaugos mokestis.

Konkurencijos iškraipymas ir poveikis prekybai

- (169) Remiantis teismų praktika veiklos pagalba gali iškraipyti konkurenciją ir paveikti prekybą ⁽⁹¹⁾. Šiuo atveju iškraipomąjį poveikį sustiprina tai, kad tos įmonės, kurios gali naudotis išimties mechanizmu, jau gauna veiklos pagalbą sumažinto energijos mokesčio tarifo forma. Joms suteikus veiklos pagalbą dar viena forma, kuri, be kita ko, yra neterminuota, būtų iškraipoma konkurencija ir paveikta prekyba pažeidžiant bendrą interesą.

⁽⁸⁷⁾ Žr. 73 išnašą.

⁽⁸⁸⁾ Žr. 74 išnašą.

⁽⁸⁹⁾ Žr. 75 išnašą.

⁽⁹⁰⁾ Austrija neatsakė į šiame punkte išdėstytus klausimus, kuriuos Komisija pateikė 2010 m. birželio 21 d. ir liepos 19 d.

⁽⁹¹⁾ Byla C-459/93 *Siemens SA prieš Komisiją* (1995), Rink. p. I-1675, 48 punktas.

Išvada

- (170) Komisija daro išvadą, kad išimties mechanizmo negalima skelbti esant suderinamą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

5.4. Išvada

- (171) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija įvertino paramos ekologiškos elektros energijos gamintojams schemą ir daug energijos naudojančioms įmonėms skirtą išimties mechanizmą. 2009 m. liepos 22 d. sprendime pradėti procedūrą Komisija nurodė, kad paramos ekologiškos elektros energijos gamintojams schema yra valstybė pagalba, bet ji suderinama su vidaus rinka. Pagal sprendimą pradėtas oficialus išimties mechanizmo tyrimas, dabar Komisija daro išvadą, kad ta priemonė taip pat yra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį. Tačiau Komisija mano, kad išimties mechanizmas yra paprasta veiklos pagalba, kuriai negalima taikyti nei vienos išimties, pagal kurią Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo leidžiama netaikyti bendro draudimo teikti valstybės pagalbą.

Atsižvelgdama į visus Komisijai žinomus faktus Komisija daro išvadą, kad valstybės pagalba, kurią Austrija ketina teikti daug energijos naudojančioms įmonėms, turi būti laikoma nesuderinama su vidaus rinka,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba iš dalies atleidžiant nuo prievolės pirkti ekologišką elektros energiją, kurią Austrija ketina teikti daug energijos naudojančioms įmonėms, yra nesuderinama su vidaus rinka.

Todėl pagalba negali būti teikiama.

2 straipsnis

Austrija privalo per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą gavimo dienos pranešti Komisijai apie priemones, kurių imtasi šiam sprendimui įgyvendinti.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Austrijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2011 m. kovo 8 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Pirmininko pavaduotojas